

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Umanismul civilizației sovietice

de prof. dr. T. Ilea

pag. 2-a

Cele mai iubite filme

Rezultatele anchetei noastre

pag. 5-a

**MAGNITOGORSK —
citadela metalurgiei**

de E. Kazakevici

pag. 7-a

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Colaborarea dintre Academii

În ziua de 12 februarie a.c. s-a semnat la Moscova acordul științific pe anul 1959 între Academia de Științe a U.R.S.S. și Academia R.P.R. Este al doilea acord de acest fel încheiat între cele două academii, act de o deosebită importanță nu numai din punct de vedere pur științific, ci și politic. Stringerea, întărirea și adâncirea legăturilor dintre țara noastră și marea Uniune Sovietică, indiferent de domeniul de activitate, înseamnă un pas înainte în lupta comună pentru socialism și pentru pace. Acest adevăr este, se înțelege, la fel de valabil și când este vorba de munca științifică, pe care țările noastre o pun la baza construirii unei vieți prospere și fericite pentru clasa muncitoare, pentru țărâimea muncitoare și pentru intelectualii legați de popor.

În lumina prevederilor acordului, colaborarea științifică dintre cele două academii se va concretiza în primul rând prin efectuarea unor cercetări comune. Aceste cercetări vor fi întreprinse de către institute similare ale Academiei de Științe a U.R.S.S. și Academiei R.P.R. Se prevăd, de pildă, lucrări comune privind observațiile optice asupra sateliților artificiali ai Pământului efectuate de observatoarele astronomice ale celor două țări. În domeniul științelor economice, cercetătorii noștri vor colabora cu cercetătorii sovietici în studierea problemelor industrializării socialiste a țărilor de democrație populară. „Proprietățile tehnologice ale cărbunilor românești în scopul obținerii coșului metalurgic” formează unul dintre obiectivele cercetărilor comune în domeniul tehnicii. Va continua și în acest an colaborarea geografilor români și sovietici pentru elaborarea monografiei geografice — fizice și economice — a R.P.R. Pe tărîmul istoriei literare este prevăzută lucrarea „Legăturile literare ruso-române în veacurile XIX și XX”.

Pe lângă cercetările comune ale institutelor de specialitate din cele două țări, acordul științific pe anul 1959 prevede și o seamă de lucrări care, deși efectuate independent, vor fi apoi coordonate. În această categorie se încadrează o seamă de cercetări în domeniul fizicii, printre care „Spectroscopia descărcărilor în gaze”.

Se mai prevede coordonarea cercetărilor efectuate de institutele de neurologie, pentru studierea modificărilor activității nervoase superioare în cursul tulburărilor de vorbire, precum și a unor cercetări în domeniul filozofiei și istoriei literare, printre care: „Critica filozofiei și sociologiei burgheze contemporane”, „Acțiuni și legături reciproce ale literaturilor naționale” ș.a.

Acordul stabilește și alte forme de colaborare, în primul rând schimbul de documentație științifică între institutele celor două academii, precum și schimburi de informații.

O deosebită importanță pentru stringerea legăturilor științifice dintre Uniunea Sovietică și R.P. Română prezintă prevederile acordului cu privire la vizitele reciproce ale unor oameni de știință și cercetători din diferite domenii care vor ține conferințe, referate, lecții în cercurile specialiștilor, și ale studenților. De asemenea, vor avea loc schimburi de cercetători ai institutelor celor două academii, pe perioade mai îndelungate.

Acad. Iorgu Iordan

8

(728)

Anul XV

27 februarie 1959

12 PAGINI

1 LEU

Vikenti Zaițev, șeful primei expediții de cercetări științifice efectuate cu ajutorul submarinului „Severanka”

Citiți în pagina 8-a:

4.000 de mile sub apă

Umanismul civilizației sovietice

Septenalul sănătății — așa numesc lucrătorii sanitari din Uniunea Sovietică grandiosul plan de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1959-1965. Într-adevăr, chiar și o analiză sumară a planului septenal arată că pentru Partidul Communist și guvernul sovietic nimic nu este mai presus decât grija pentru sănătatea și bunăstarea populației țării.

Omul nu-și prețuiește sănătatea decât atunci când e bolnav, spune o veche zicală. Dar la baza organizării socialiste a ocrotirii sănătății stă principiul **ORIENTĂRII PROFILACTICE** și întreaga activitate se desfășoară în spiritul acestei concepții. De aceea, în U.R.S.S., activitatea medicală reprezintă numai una din laturile multiplei activități duse pentru apărarea sănătății populației. Întreaga operă de ocrotire a sănătății se fundamentează pe măsurile statului de ridicare continuă a nivelului de trai al oamenilor muncii.

Ca urmare a uriașelor realizări în toate domeniile economiei, cetățenii sovietici se bucură de condițiuni de muncă și trai tot mai bune, bază sigură pentru satisfacerea cerințelor de toate zilele, pentru promovarea și întărirea sănătății.

În Uniunea Sovietică s-a creat un sistem de măsuri de stat și obștești pentru ocrotirea sănătății unic în lume, care a dus la succese excepționale în domeniul ocrotirii sănătății publice. Aceste măsuri urmăresc promovarea și construirea sănătății oamenilor muncii, prevenirea bolilor și refacerea sănătății, prelungirea vieții și creșterea capacității de muncă.

Măsurile de ocrotire a sănătății, care s-au dezvoltat în U.R.S.S. paralel cu îmbunătățirea condițiilor de muncă și trai, au fost încununată cu remarcabile succese. Durata medie a vieții oamenilor a crescut în anii puterii sovietice mai mult decât de două ori, ajungând la circa 67 de ani. De asemenea, fenomenele demografice au suferit schimbări fundamentale. Mortalitatea generală și infantilă, care în vechea Rusie prezintă cifre foarte ridicate, a cedat locul unei natalități mari și unei mortalități generale și infantile foarte reduse. Într-adevăr, mortalitatea generală a populației U.R.S.S. s-a micșorat de patru ori în comparație cu perioada de dinainte de revoluție, atingând cel mai scăzut nivel din lume. Mortalitatea infantilă e astăzi de șase ori mai mică, scăzând de la 27,0 la sută, în 1913, la 4,5 la sută în 1957.

În lumina acestor rezultate cu totul remarcabile, apare limpede în fața tuturor superioritatea deplină a sistemului sovietic de organizare a ocrotirii sănătății. În acest sens s-au pronunțat alți specialiști din Europa și America, cit și personalități politice eminente care au vizitat în ultimii ani Uniunea Sovietică, printre care și d. Jawaharlal Nehru, primul ministru al Indiei.

Grija pentru sănătatea oamenilor sovietici, pentru dezvoltarea lor armonioasă, multilaterală, străbate ca un fir roșu planul septenal adoptat de cel de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. Prevederile septenalului la capitolul ocrotirea sănătății constituie o expresie puternică a superiorității orânduirii sovietice, a înaltului umanism al civilizației socialiste.

Numeroase și complexe sînt măsurile prevăzute în planul septenal pentru satisfacerea cerințelor individuale și sociale ale fiecărui cetățean.

Planul septenal prevede creșterea cheltuielilor statului pentru îmbunătățirea ocrotirii sănătății oamenilor muncii de la 215 la 360 miliarde ruble, ceea ce revine la aproximativ 3.800 ruble anual pentru fiecare om al muncii. Sume uriașe sînt prevăzute pentru asigurările sociale, pentru ajutoare, pensii, burse pentru elevi și studenți, asistență medicală, plata concediilor, pentru întreținerea grădinițelor de copii, creșterea sanatoriilor, caselor de odihnă, azilelor de bătrîni etc. Pentru construcția de locuințe, școli, instituții social-culturale și medicale, se vor cheltui anual din mijloacele statului peste 800 ruble de fiecare om al muncii. În același timp, se va îmbunătăți alimentația publică, prin dezvoltarea rețelei de fabrici-bucătării, cantine, restaurante populare în blocurile de locuințe. Prin mecanizarea și automatizarea industriei, oboseala și eforturile muncitorului sovietic vor fi din ce în ce mai reduse. Pe de altă parte, ziua și săptămîna de muncă vor fi reduse treptat, ajungînd la sfîrșitul septenalului la o durată scăzută fără egal în lume.

La fel, fondul material pe care s-au dezvoltat și se dezvoltă măsurile de ocrotire a sănătății și care explică succesele excepționale obținute de oamenii sovietici și în această direcție.

Măsurile sociale se împletesc în mod fericit cu măsurile medicale. În cursul viitorilor șapte ani se prevede o creștere cu 530.000 a numărului de paturi de spital, care vor atinge astfel cifra de 2.030.000, cu un indice de 9,1 paturi la 1000 de locuitori. O mare importanță se acordă stațiunilor balneare și climatice pentru tratament și odihnă, ale căror locuri vor spori cu 51.000, atingînd cifra de 330.000. De asemenea va crește cu 20.000 numărul locurilor în casele de odihnă, ajungînd la 150.000.

O importanță deosebită se acordă problemei ocrotirii sănătății copilului. Numărul locurilor în grădinițele de copii întretinute de stat va crește cu 829.000, trăcînd de 2 milioane pînă la încheierea septenalului.

Dintre toate țările lumii, Uniunea Sovietică are în prezent cel mai mare număr de medici raportat la numărul populației: un medic la 570 de locuitori. Planul septenal prevede creșterea numărului de medici cu 136.000, ceea ce va face ca proporția să devină de un medic la 460 locuitori.

Dezvoltarea cercetării științifice, creșterea continuă a calificării cadrelor medicale și înzestrarea tot mai bogată a unităților cu aparate, instrumente și medicamente oferă condiții pentru continua îmbunătățire a calității muncii unităților medicale și utilizarea unor metode de lucru corespunzătoare studiului actual al științei și cerințelor practicii ocrotirii sănătății.

Continuă creșterea a nivelului de cultură generală și sanitară a populației constituie garanția participării în mod conștient și activ a fiecărui cetățean sovietic la apărarea propriei sănătăți.

Grandioasele perspective oferite de planul septenal ocrotirii sănătății poporului sovietic creează condițiile ca în mod treptat să se realizeze în practică eubioza, medicina viitorului, menită să asigure tuturor o sănătate integrală, fizică și psihică.

Prof. dr. T. Ilea

Semnarea acordului de colaborare științifică romîno-sovietic. De la stînga la dreapta: E. M. Jukov, membru în Președintele Academiei de Științe a U.R.S.S., și Iorgu Iordan, vicepreședinte al Academiei R.P.R.

Scrisoare din Moscova

Viața străzii

Oricare oraș — fie el mare sau mic — își are caracteristicile lui. Dacă Parisul sau Londra însă își păstrează încă lămurirea de acum două ori trei decenii și pot fi străbătute de la un cap la altul cu același Baedeker întocmit chiar mai departe în timp, chipul Moscovei se schimbă necontenit.

Aproape zilnic apar noi magazine specializate ce sînt o ilustrare vie a acestei observații pe care, în mod firesc, o face orice vizitator al Moscovei.

Zilele acestea s-a deschis, de pildă, pe cheul Dorogomilov magazinul „Turist”. Cumpărătorul găsește în acest magazin, specializat în articole pentru turism, toate sortimentele de obiecte turistice produse de industria sovietică: costume de călătorie și unelte de pescuit, rucsacuri de diierite mărimi și încălțăminte specială, bărci și luntri ușoare demontabile, biciclete și motociclete, schiuri și floare pentru înotul subacvatic. Iar la raionul foto se găsesc toate mărcile de aparate fotografice, de la reputatul „Liubitel” pînă la „bijuteria” Start.

De-altminteri, pe străzile Moscovei pot fi întâlniți tot

mai mulți cinești amatori, care filmează monumentele orașului, locuitorii și oaspeții lui. Mulți tineri moscoviți, mai ales, nu se mai pot despărți acum de aparatul de filmat. Pînă acum au fost realizate mii de filme de amatori. La ei s-au gândit, de sigur, inițiatorii unui alt magazin specializat, deschis zilele trecute pe bulevardul Lenin. Magazinul se numește „Kinoliubitel” — ceea ce înseamnă: „Iubitorul filmului”. Aceștia pot găsi aici aparate de proiecție, aparate de filmat, peliculă, precum și literatură de specialitate.

Dar pentru că vorbeam de aspectul străzii moscovite se cuvine pomenit și un alt element caracteristic — pasionații cărții. S-a mai spus că un vizitator care ar avea curiozitatea să întocmească o statistică, ar constata cit de mic e procentul celor care nu poartă la subțioară o carte și cit de mulți sînt cei care nu-și mai pot stăpîni nerăbdarea și răsfățesc cartea în drum spre casă sau spre locul de muncă. Tirajele enorme ale cărților editate în Uniunea Sovietică, mulțimea editurilor și a publicațiilor au făcut necesară acum ridicarea unui mare palat pentru Camera unională a cărții. Ar-

hitecții de la „Mosproiekt” au elaborat zilele acestea proiectul noii clădiri care va număra patru corpuri cu mai multe etaje, alcătuint un complex arhitectural unitar. În corpul central vor fi instalate diferite secții, o sală spațioasă de spectacole și una pentru expoziții. Pentru depozitul de cărți a fost proiectat un corp cu nouă etaje, iar pentru tipografie unul cu șapte etaje. O clădire separată va fi destinată editurii și bibliotecii științifice. Consiliul pentru arhitectură și construcții din Moscova a aprobat acest proiect. Noul palat al cărții se va înălța pe strada Orlikovo.

În sfîrșit, în ultimul timp, viața străzilor moscovite a căpătat încă un aspect inedit. E vorba de tunelurile pentru pietoni devenite necesare în urma circulației intense de pe artere. Acum citeva zile, colectivul Direcției de construcție și montaj nr. 3 a „Metrostroilului” a terminat prima parte a lucrărilor de construcție a tunelului pentru pietoni de sub Pasajul Teatrului. Colectivul de constructori s-a angajat să termine acest pasaj subteran înainte de termenul stabilit.

M. Ivanov

Colaborarea tehnică și

Toate țările lagărului socialist sînt interesate în colaborarea economică și tehnic-științifică, deoarece eforturile lor comune asigură construirea cu succes a socialismului și comunismului în fiecare din aceste țări, consolidarea puterii economice a sistemului socialist mondial.

O formă foarte importantă a colaborării economice între țările socialiste este ajutorul tehnico-științific reciproc, care se înfăptuiește pe baza unor acorduri bilaterale. Aceste acorduri creează condițiile necesare pentru dezvoltarea cooperării prietenești între oamenii de știință, ingineri și tehnicieni din țările socialiste, pentru rezolvarea cu succes a problemeor științifice și tehnice importante pentru progresul fiecărei țări în parte, cit și al lagărului socialist în general.

Caracterul acordurilor cu privire la colaborarea tehnică și activitatea desfășurată pe baza lor nu au egal în istoria relațiilor internaționale. Acest tip de colaborare se întemeiază pe principiile ajutorului frățesc reciproc, ale egalității depline în drepturi, ale avantajului reciproc și neamestecului în treburile interne ale părților contractante. Țările socialiste fac între ele schimb de experiență înaintată în producție, de do-

cumentare tehnică, de schife de mașini, aparate și utilaje, precum și de alte materiale necesare pentru dezvoltarea rapidă a producției, introducerea unor tipuri noi de produse, a tehnologiei și proceselor de producție noi. În felul acesta țările socialiste economisesc mijloace materiale considerabile, precum și forță de muncă.

Îndeplinind acordurile de colaborare tehnico-științifică, Uniunea Sovietică a predat țărilor de democrație populară aproximativ 16.800 de documentații tehnice complete pentru construcții capitale, pentru producția de mașini și utilaje, precum și pentru organizarea și asimilarea unor procese tehnologice noi. La rîndul său, U.R.S.S. a primit din partea țărilor de democrație populară aproape 3.400 de documentații complete. Uniunea Sovietică și statele democrat-populare au trimis și au primit vizita a 19.000 de diferiți specialiști.

Începînd din anul 1957 și îndeosebi în anul acesta, au căpătat o largă extindere legăturile directe între instituțiile de cercetări științifice și instituțiile de proiectări și construcții din țările socialiste, în multe ramuri ale științei, tehnicii și agriculturii. În prezent, 281 de instituții sovietice colaborează cu 311 organizații similare din

țările de democrație populară. Astfel, studiind experiența muncii în întreprinderile industriei chimice din R.D.G., specialiștii sovietici au aplicat-o în procesul de asimilare a unor noi tipuri de produse chimice precum și la elaborarea proiectelor de reconstrucție și construcție de uzine chimice. În industria minieră a fost utilizată experiența prețioasă a fabricilor de inobilare a minereului.

Instituțiile de cercetări chimice din U.R.S.S. și Republica Cehoslovacă elaborează în colaborare teme actuale. Atara de aceasta, organizațiile sovietice au primit din Cehoslovacia o cantitate însemnată de documentație tehnică și științifică pentru anumite produse chimice și în alte ramuri industriale.

Instituțiile de cercetări științifice din U.R.S.S. și R. P. Un-

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.
Redacția și administrația:
București, Str. Ion Ghica, 5
telefon 43.03.10
ABONAMENTE:
pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni,
20 lei; pe un an, 40 lei.

fapte, oameni, idei

ALEGERILE PENTRU SOVIETELE SUPREME ȘI LOCALE

Duminică, 1 martie, vor avea loc alegerile de deputați în Sovietele Supreme ale R.S.F.S.R., Ucrainei, Belorusiei, Uzbekistanului, Kazahstanului, Moldovei Sovietice, Letoniei, Turkmenei și Tadjikistanului, și în sovietele locale de deputați ai oamenilor muncii.

Evenimentul alegerilor are loc într-o perioadă de importanță excepțională pentru poporul sovietic. Cel de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. a trasat programul mareț al construcției desfășurate a comunismului, programul unui nou și nemăritit avânt al economiei, culturii și bunăstării materiale a poporului. Insuperabile prevederile lui grandioase, oamenii sovietici s-au angajat cu toate forțele, cu toate cunoștințele și experiența lor în lupta pentru traducerea în viață a planului septenal.

În rezolvarea sarcinilor planului septenal, un rol uriaș revine sovietelor de deputați ai oamenilor muncii, cea mai cuprinzătoare organizație de masă. În ultimii ani, ca rezultat al măsurilor luate de partid, activitatea sovietelor s-a înviorat sensibil. A crescut răspunderea lor față de dezvoltarea economiei naționale, a construcției culturale, față de satisfacerea necesităților de trai ale populației.

Pe linia dezvoltării continue a democrației sovietice, pentru atragerea mai largă a maselor la munca de zi cu zi a organelor puterii, s-a hotărât ca numărul deputaților în sovietele locale să crească. Conform noilor norme electorale în sovietele raionale se vor alege între 40—80 de oameni, în loc de 35—60 cum au fost până acum; în sovietele orașenești

minimum 50 de deputați în loc de 35; în sovietele sătești — între 20—50 de deputați în loc de 15—35. Vor fi mai mulți deputați și în sovietele de ținut și regionale.

Patria sovietică se mândrește cu fiii săi care au făcut nu o dată dovada înalțelor lor însușiri, care s-au devotat cu toată căldura inimii lor cauzei construcției comuniste. Peste două zile, cei mai buni dintre ei vor fi aleși ca reprezentanți ai poporului în Sovietele Supreme și locale. Printre candidați se află conducători ai partidului și guvernului sovietic, inovatori din industrie și transporturi, fruntași și specialiști din agricultură, personalități proeminente ale științei și culturii.

Pentru această zi, poporul sovietic s-a pregătit ca pentru o mare sărbătoare. Un număr imens de oameni de toate vîrștile și profesiei a luat parte la campania electorală. În toate colțurile Uniunii Sovietice au avut loc întâlniri între candidați și alegători. Ele au demonstrat încă o dată și cu o nouă forță unitatea de monolit dintre Partidul Comunist și poporul sovietic.

Strîns uniți în jurul partidului lor leninist, însufleții de istoricele hotăriri ale Congresului XXI-lea al P.C.U.S., oamenii sovietici vor trece prin fața urnelor conștienți că votînd pentru candidații blocului comunistilor și al celor fără de partid, votează pentru traducerea în viață a prevederilor planului septenal, programul construcției desfășurate a comunismului.

C. Paraschivescu-Bălăceanu

O fiică a Oceanului Înghețat

Acum un sfert de veac, pe cînd spîrgătorul de gheață „Celiuskin”, efectuînd o cursă plină de eroism, traversa Marea Karsk bintuită de furtună, într-una din cabinele vasului a avut loc o naștere. Căpitanul V. Voronin a consemnat fericitul eveniment prin următoarele rînduri scrise în jurnalul de bord:

„La 31 august 1933, ora 5 și 30 minute, în familia soților Vasilev s-a născut o fetiță”.

După ce a notat latitudinea și longitudinea, autorul însemnării s-a aflat într-o vădită încurcătură: soții Vasilev, care urmau să ierneze la pol, nu se hotărîseră încă ce nume să-i dea noului născut. În ajutorul părinților au venit aproape toți membrii expediției. Dar nici o propunere nu i se părea părinților destul de bună, pînă cînd unul din membrii expediției exclamă: — De ce să nu-i spunem Karina? Doar marea se numește Karsk.

După șase luni de la această împlinire puțin obișnuită, „Celiuskin” a fost blocat de ghețuri în Marea Ciukotsk, iar la 13 februarie 1934 s-a scufundat. Pe banchiză, împreună cu toți ceilalți membri ai expediției, se afla și fetița născută în Marea Karsk.

Curînd, un grup de aviatori sovietici temerari a venit în ajutorul echipajului de pe „Celiuskin”. Karina și mama ei au fost transportate chiar cu primul avion. Toți membrii stațiunii din Oceanul Înghețat au venit să-i petreacă.

De atunci au trecut 25 de ani. Și iată că de curînd, în decembrie 1958, luînd cuvîntul în fața studenților de la Institutul de medicină din Frunze, M. Vadopianov Erou al Uniunii Sovietice, care a participat la salvarea membrilor expediției de pe „Celiuskin”, a rostit numele Karinei Vasileva. Unul dintre studenți i-a trimis un bilețel în care-i comunica că Karina Vasilevna Vasileva locuiește în orașul Frunze și lucrează la Direcția geologică kirghiză.

A. P.

La expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. nenumărați vizitatori se opresc îndelung în fața noilor tipuri de automobile.

Știința și producția

Este cu toții remarcabil faptul că la expoziția de la Moscova consacrată progreselor realizate în domeniul economiei naționale a U.R.S.S. figurează și un pavilion special consacrat marilor realizări ale științei. Acest fapt reflectă una din trăsăturile caracteristice ale societății socialiste: legătura strînsă dintre teorie și practică, dintre știință și economie. Obiectele expuse în pavilion demonstrează foarte plastic caracterul reciproc al acestei legături. Pe de o parte sînt expuse, diverse piese și instrumente legate de realizarea zborului cosmic — deci de o problemă de știință pură, fără aplicații imediate în viața economică. Dar toate aceste aparate științifice nu puteau fi realizate decît datorită uriașelor progrese realizate de economia națională a U.R.S.S. luată în ansamblul ei. Pe de altă parte, pot fi văzute aici diverse mașini și aparate de care producția și economia națională în general se servește și care acum în mod nemijlocit și care nu ar fi putut să fie realizate fără ajutorul științei, fără cercetare științifică sistematică. În U.R.S.S. știința pătrunde din ce în ce mai adînc în procesul de producție, în sensul că problemele producției, care în trecut au fost rezolvate de obicei pe o cale empirică, cu ajutorul unor metode și soluții găsite ad hoc — astăzi sînt cercetate și rezolvate cu ajutorul metodelor proprii științei. Într-un cuvînt, în societatea socialistă însăși producția bunurilor devine o știință — desigur o știință aplicată.

Vizitatorul care intră în pavilionul Știința este dintr-odată copleșit de varietatea, de frumusețea și de complexitatea instrumentelor și a mașinilor expuse. Privirea sa este atrasă înainte de toate, fără îndoială, de rachetele meteorologice expuse aici. Este într-adevăr admirabil ca un asemenea aparat, care imită forma suplu și elegantă a unor ființe acvatice, în ciuda dimensiunilor uriașe pe care le au, nu numai că au putut să se ridice la sute de kilometri în văzduh, dar au și reușit să se reîntoarcă de acolo nevătămate achitîndu-se cu precizie de toate sarcinile care le-au fost fixate. Spectatorii admiră aici săgeata superbă a rachetei geografice A.Z., care s-a ridicat pînă la 473 km înălțime, apoi frumoasa siluetă de rechin a unei rachete meteorologice lungă de 7 metri. Mai încolo se vede un container lansat cu parașuta de la înălțimea de

110 km. Pe corpurile containerului vizitatorii pot vedea pește negre și lovituri provocate pe înveliș de ciocnire cu corpusculele meteorice. Este o senzație cu totul deosebită să pui mina pe un asemenea instrument care a cucerit prima vecinătate a spațiului cosmic: ai impresia că-ți întinzi brațele efectiv dincolo de granițele planetei noastre.

Această impresie este întărită și de contemplarea panourilor care reprezintă traiectoria primei planete artificiale, alături de care pot fi citite cuvintele profetice ale lui Tsiolkovski: „Planeta noastră este leagănul rațiunii, dar e cu neputință să trăiești veșnic în leagăn”. Și în acest pavilion, consacrat științei, vizitatorul poate urmări pe viu etapele maturizării omului, de la primele sale încercări de a părăsi leagănul pînă la reușita definitivă a acestei grandioase misiuni istorice. La început, omul a scos din leagăn numai slujitorii săi mecanici — roboții automați au fost primii săi mesageri în Cosmos. Apoi acestora a urmat prietenul credincios al omului: ciinele. De pe pereți ne privește portretul Laikăi, primul călător viu în spațiile extraterestre — iar mai încolo avem în fața noastră macheta unui container cu doi pasageri cosmici, doi ciini de experiență. Containerul este deschis în așa fel încît vizitatorii se pot convinge de caracterul deosebit de complicat al aparatului cu care este înzestrat containerul, precum și de felul în care s'nt „cazate” animalele de experiență în cabinele lor. Această mică cabină este un adevărat laborator fiziologic în miniatură, complet automatizat, o strălucită realizare a acțiunii combinate a unor ramuri diverse ale științei: astronautica, electronica, medicina.

Toate aceste aparate științifice dovedesc în mod convingător rolul uriaș pe care-l joacă nivelul înalt al producției industriale sovietice în elaborarea și construirea celor mai moderne aparate de cercetare științifică.

Dar iată că celelalte obiecte expuse ne dovedesc, de asemenea, că realizarea unei vieți mai bune, mai îmbelsugate, a unei vieți care să asigure din ce în ce mai mult confort oamenilor, este astăzi cu puțință, cu ajutorul direct al științei.

Gh. Crăciun

Științifică a țărilor socialiste

gară desfășoară în colaborare cercetări în domeniul producției de titan după metoda termică cu magneziu, precum și cercetări privind producția de țesături din amestecuri de lînă cu fibre sintetice și artificiale precum și alte procese de fabricație. De asemenea, industria carboniferă a U.R.S.S. a folosit experiența maghiară de extracție a cărbunelui din halde.

Cu ajutorul oamenilor de știință romîni, unul din institutele sovietice de cercetări științifice în domeniul industriei chimice a elaborat tehnologia de producție a acetilenei din gaze naturale și de sondă. La Plenara din mai a C.C. al P.C.U.S., N. S. Hrușciov a dat o înaltă apreciere acestei realizări și a exprimat mulțumiri tovarășilor romîni pentru ajutorul tehnic dat în rezolvarea unei probleme atît de importante.

În ultimul timp, s-a lărgit mult colaborarea tehnico-științifică a U.R.S.S. cu alte țări socialiste în domeniul agriculturii. Problemele mecanizării agriculturii au fost studiate de specialiști sovietici în colaborare cu specialiști din Cehoslovacia, Polonia, R.D.G. și din alte țări de democrație populară. Astfel a devenit posibil să se creeze într-un ter-

men scurt mașini cu indici agrotehnici și de exploatare înalți.

Colaborarea tehnico-științifică cu Uniunea Sovietică joacă un rol uriaș în dezvoltarea economică a țărilor de democrație populară, accelerează mersul lor pe drumul socialismului. Astfel, pe baza documentației tehnice sovietice și a experienței U.R.S.S., în Bulgaria se dezvoltă rapid ramuri industriale noi cum sînt: metalurgia, construcția de mașini, industria combustibililor, industria energetică, chimică, alimentară. În Albania a fost creată cu ajutorul U.R.S.S. o bază energetică, se dezvoltă extracția de cărbune și de țifei, industria textilă, de prelucrare a lemnului, industria zahărului. În R.P.D. Coreeană a fost aplicată experiența sovietică în domeniul extracției hidroajute a cărbunelui din straturile cu pantă lină, a fost folosit proiectul tip de uzină de tuburi ceramice pentru canalizare, schiștele de lucru și documentarea tehnică pentru producția de oțel de transformatoare laminat la cald, hîrtie de filtru și alte produse. Industria maghiară de construcții navale a creat cu ajutorul experienței sovietice noi tipuri de nave fluviale și maritime, șlepură de 1000 de tone, petroliere flu-

viale cu corpul în întregime sudat. Specialiștii unguri au împrumutat experiența U.R.S.S. și în construirea de fabrici de înobilare a cărbunelui.

O uriașă însemnătate are colaborarea tehnico-științifică cu U.R.S.S. pentru Republica Populară Chineză. Este suficient să spunem că Uniunea Sovietică a predat Chinei 1.033 de proiecte pentru construcții capitale, 3.027 de proiecte pentru producția de mașini și utilaje, peste 3.000 de documentații tehnice complete.

În R.D.G. a fost introdusă experiența sovietică în aplicarea izotopilor radioactivi la procesele metalurgice de fabricare a tractoarelor cu capacitate mare, a motoarelor Diesel a motoarelor de avion, etc.

În România experiența sovietică a fost utilizată în producția de tractoare și mașini agricole, autocamioane, diferite motoare electrice, mașini-unelte, excavatoare, macarale turn.

Aceste cîteva exemple arată în chip convingător marile avantaje ce decurg din colaborarea tehnico-științifică dintre țările socialiste.

**E. Cernicenko,
V. Scripnik**

Boris Bergher

Studenta

N. K. Krupskaia

Se implinesc 90 de ani de la nașterea eminentului pedagog sovietic Nadejda Konstantinovna Krupskaia. Tovarășa de viață a marelui Lenin este un exemplu

tipic de activist format în cadrul și în condițiile de luptă ale partidului de tip nou marxist-leninist.

Formația de pedagog a Nadejdei Konstantinovna Krupskaia are la bază dragostea ei față de clasa muncitoare, cunoașterea încă din tinerețe a operelor lui Marx și Engels, îndrumările date de Vladimir Ilici Lenin, prin care a pătruns în învățătura și în mișcarea muncitorească, precum și activitatea sa practică de învățătoare și propagandistă plină de rivnă. O astfel de activitate, pusă în slujba eliberării clasei muncitoare, era plină de riscuri și Krupskaia s-a angajat pe acest drum cu toată hotărârea, urmindu-l pe Lenin, alături de deportare cit și în exil. Pe ori unde a peregrinat însă, ea a împletit activitatea de luptătoare pentru cauză cu activitatea pedagogică.

Ideile pedagogice ale Nadejdei Konstantinovna Krupskaia, așa cum s-au cristalizat înainte de Marea Revoluție din Octombrie, le găsim în două lucrări importante: „Femeia muncitoare” (1899), în care un capitol este intitulat semnificativ „Femeia și educația” și „Învățământul public și democrația”, lucrare scrisă în anii 1915—1916, dar publicată după Revoluție, în 1917.

Aceste prime lucrări ale Nadejdei Konstantinovna au o importanță deosebită pentru pedagogia nouă, științifică. Scoțind

în evidență ideile pedagogice ale unui Bellers, Owen sau Pestalozzi, ea a căutat să valorifice critic moștenirea pedagogică a trecutului. Totodată, luând poziție împotriva diferitelor curente ale pedagogiei burgheze mai noi, ea a arătat descompunerea gândirii pedagogice burgheze, camuflarea fondului ei reacționar în dosul unor etichete demagogice și profund antiștiințifice. Ea a arătat că dacă școala burgheză mai veche a fost școala dresajului și a memorizării pe de rost, teoreticienii mai noi ai școlii burgheze îmbracă în haină pseudostiințifică teoriile cele mai reacționare.

După Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, Nadejda Konstantinovna Krupskaia a avut un rol foarte important în îndrumarea teoretică și practică a școlii sovietice. În calitate, mai întâi, de conducătoare a secției științifico-pedagogice a Comitetului științific al Statului, apoi ca locțiitor al comisariatului poporului pentru învățământ, ea a contribuit nemăsurat de mult la progresul pedagogiei și școlii pusă în slujba construirii socialismului. Opera sa pedagogică din această perioadă este strânsă în câteva volume, din care un volum, „Opere alese”, a fost tradus și în limba română.

Învățătura pedagogică a Nadejdei Konstantinovna Krupskaia, scoasă din generalizarea experienței pedagogice a școlii sovietice, este și rămâne o operă de cea mai mare actualitate. Ideea de bază a acestei pedagogii este că școala și pedagogia nouă reflectă trebuințele de construire a noii societăți socialiste și trebuie să fie puse în slujba formării omului nou, necesar acestei societăți. Orientarea ideologică a școlii și a cadrelor didactice care o slujesc este de aceea lucrul cel mai important pentru noua pedagogie.

Instrumentul cel mai nimerit pentru o astfel de educație, și asupra căruia Nadejda Konstantinovna Krupskaia a insistat în mod deosebit, este organizația de pionieri. După Krupskaia, organizația de pionieri este mijlocul cel mai potrivit pentru educația în spiritul colectivist, organizația care poate să fructifice la maximum, din punct de vedere educativ, munca de folos obștească.

prof. univ.
Stanciu Stoian

carnet

La New York a văzut lumina tiparului o culegere de opere alese ale marelui regizor sovietic K. S. Stanislavski, intitulată „Moștenirea lui Stanislavski”. Volumul cuprinde prelegeri, studii, comentarii și însemnări despre teatru.

La „Stadttheater” din Berlinul occidental, se joacă cu mare succes opera „Boris Godunov” de Mussorgski. „O operă remarcabilă, impresionantă, puternică, care culege aplauze furtivoase” — conchide cronicarul dramatic al ziarului berlinez „Der Abend”, într-un articol consacrat spectacolului.

Poezia sovietică este tot mai apreciată de intelectualitatea italiană.

După antologia poeziei ruse și sovietice apărută în editura „Guanda”, la sfârșitul anului trecut editura „Editori Riuniti” a scos de sub tipar operele complete, în patru volume, ale lui Vladimir Maiakovski.

Ziarul „Unita”, care a consacrat o pagină apariției acestor volume, le consideră drept „cel mai important eveniment editorial al anului”. La rândul său, „Il Contemporaneo” subliniază însemnătatea acestor traduceri pentru cititorii italieni.

Câteva date statistice referitoare la televiziunea sovietică. În anul 1951, numai două orașe, Moscova și Leningrad aveau posturi de televiziune. Până la 1 februarie 1959 numărul posturilor a sporit la 53, alte 10 orașe recepționând emisiunile prin releu sau cablu. Iar recent, presa sovietică a anunțat că în cursul septenarului vor fi construite 100 de noi centre emițătoare. Se fac de asemenea pregătiri în vederea introducerii televiziunii în culori.

Ca și în trecut, literatura chineză va ocupa un loc

important în planurile editurilor sovietice pe anul acesta.

Astfel, „Goslitizdat” prevede editarea unei colecții de schițe, în două volume, cuprinzând cele mai valoroase lucrări contemporane chineze ale genului, a unui volum de articole și povești ale cunoscutului publicist și critic literar „Tiu-Tiu bo, precum și a apreciatei nuvele a scriitorului Lu Sin, „Adevărata istorie a lui Ah Q”.

La rândul ei, editura „Molodaia gvardia” va tipări, între altele, romanele „Oțelul se căleşte de o sută de ori” de Ai U, „Pe valurile vieții” de Ai Min ciji, „Cintecul tinereții” de Ian Mo ș.a.

O sută de mii. Acesta este numărul cărților tipărite zilnic de Combinatul poligrafic din Minsk, capitala Belarusiei. Combinatul, intrat în funcțiune acum doi ani, continuă să se dezvoltă. Anul acesta, de pildă, capacitatea sa de producție va crește cu aproape 50 la sută, toate operațiunile grele fiind mecanizate.

Compozitorul sovietic V. I. Șebalin lucrează la un volum de „Amintiri”, care înglobează o vastă perioadă din istoria muzicii sovietice. În ultimul ei număr, revista „Sovetskaia muzika” publică fragmente referitoare la epoca 1920—1930.

Editurile sovietice publică anual între 80—85.000 de titluri de cărți, într-un tiraj de 1,1 miliarde exemplare. De asemenea, Uniunea Sovietică deține primul loc în lume în ceea ce privește numărul lucrărilor traduse.

La sfârșitul septenarului, numărul cărților tipărite se va ridica la 1,6 miliarde, ceea ce echivalează cu 7,2 cărți pe cap de locuitor.

O lucrare de LINGVISTICĂ

În ultimii ani, studiile de lingvistică generală au luat o mare dezvoltare în U.R.S.S., ele ocupând un loc important în revistele sovietice de specialitate.

Recent, a venit să se adauge manualelor de învățămînt superior lucrarea prof. R. A. Budagov de la Universitatea din Moscova, intitulată „Introducere în știința limbii (Vvedenie v nauku o tziike”. Moscova, 1958, 435 pag.). Reîuind o serie de probleme discutate în cartea sa, publicată cu câțiva ani în urmă, „Eseuri de lingvistică” (1953), autorul dezbate în această lucrare de căpătîi pentru cei ce vor să se inițieze în studiul limbii, problemele de bază ale lexicologiei, foneticii, gramaticii și stilisticii, consacrand de asemenea capitole speciale originii limbii, evoluției și clasificării limbilor.

Autorul studiază limba nu ca un sistem de „semne convenționale”, ci ca un mijloc de comunicare între oameni, cu ajutorul căruia ei își exprimă gândurile și sentimentele. După cum afirmă R. A. Budagov, principala problemă a lingvisticii este problema limbii și a gândirii, ei trebuie să i se acorde cea mai mare atenție.

Adresându-se nu numai studenților începători, ci și celor din anii mai mari, precum și tinerilor lingviști și tuturor celor care se interesează de problemele generale ale științei limbii, prof. Budagov dă în cartea sa o extensiune mai mare unor probleme discutate, făcând numeroase trimiteri la lucrări de specialitate.

Serisă într-un stil atrăgător și viu, cu numeroase exemple și ilustrații și aducînd o bogată experiență personală în predarea introducerii în lingvistică, noua carte a prof. R. A. Budagov va fi, fără îndoială, primită cu interes și de cititorii din țara noastră, căruia învățatul sovietic le este cunoscut prin lucrările sale anterioare în domeniul lingvisticii generale, al romanistici și limbii române.

G. Mihăilă

SERAFIMOVICI p o v e s t i t o r u l

Foarte bine venită a fost ideea de a prezenta cititorilor noștri un mănunchi de povestiri culese din opera lui A. S. Serafimovici, cu prilejul comemorării unui deceniu de la moartea sa. Este nu numai un act de prezență în cadrul pomenirii postume a scriitorului, dar și unul de valoare literară intrinsecă, fiind vorba de cunoașterea mai amănunțită a unui remarcabil artist al cuvîntului, a cărui activitate se întinde pe parcursul citorva decenii, începînd cu mult înainte de Revoluția din Octombrie și încheindu-se în perioada de avînt a oamenilor sovietici pregătiți să treacă la construirea desăvîrșită a societății comuniste. Actualul volum* conține 11 povestiri a căror elaborare, după datarea lor, include o lungă viață de om care a avut fîcîrică și norocul de a participa — și de a contribui prin scrisul său — la înfăptuirea marilor evenimente din istoria poporului rus, de la anii de pregătire a primei revoluții din 1905 și pînă la confirmarea victoriei ideilor socialismului, de după cel de al doilea război mondial.

Povestirile incluse în volumul recent tradus (dar în care regretăm absența unei prefețe), fac parte din perioade diferite din îndelungata activitate literară a lui Serafimovici, începînd cu anul 1897 („Micul minc”, și „Semișkura”), parcurgînd epoca revoluției din 1905 și a anilor premergători Marii Revoluții Socialiste („In cartierul Presnia”, „Belaia Glina” etc.) și ajungînd pînă în momentul colectivizării agricole („Prin stepele Donului”). Cu toate că aparțin unor epoci atât de îndepărtate unele de altele, povestirile își păstrează o unitate artistică perfectă, ilustrînd măiestria unui scriitor înzestrat cu un puternic spirit de observație, cu o mare forță plastică de redare a situațiilor și cu un admirabil talent descriptiv. În imagini de o rară sugestivitate, Serafimovici redă epi-

zoade din vîsta frescă a vieții poporului rus dinaintea de Revoluție, zugrăvînd suferințele și nemulțumirile ce mocnesc în sufletul eroilor săi, deopotrivă cu generozitatea și abnegația acelor care, dezgustați și revoltați de condițiile de existență ale unui regim bazat pe asuprire și imoralitate întrezăreau apariția unei vieți mai bune („Pălădă”, „La gura râpii”). De factură și viziune romantică în linii generale, povestirile acestea se caracterizează totuși printr-o latură pronunțată de protest social promovat nu atât de conștiința eroilor — oameni simpli needucați încă de o forță ideologică ajunsă pînă la ei — cit de manifestările lor concrete. În fața prer evoluționară a activității sale literare, Serafimovici nu se mulțumește să indice numai simptomele unei apropiate zguduirii, ci arată și în ce măsură terenul era pregătit în rîndurile poporului pentru a trece la acțiune. Așa cum a făcut și în „Torrentul de fier”, el scoate în evidență năzuințele poporului impulsionate de invincibile virtuți revoluționare. Aceste virtuți rămîi valabile și după înfăptuirea revoluției, atunci cînd se pune problema reconstrucției sociale pe baze spirituale și materiale noi.

Dar Serafimovici nu este un scriitor cu predilecții pentru speculațiile de idei, după cum nici nu ține să exceleze în zugrăvirea de caractere. El rămîne un simplu, dar desăvîrșit povestitor, un poet al vieții și al naturii, răscolind jarul din inima omenească, fără a uita însă nici o clipă că drumul societății se îndreaptă mereu spre progres. Povestirile lui își păstrează de aceea farmecul cuceritor al unor evocări pline de prospețime, ca și cum s-ar datoră unui scriitor dintr-o generație foarte recentă, chiar dacă în conștiința noastră, a celor de azi, figura sa este în mod obiectiv atașată de imaginea unui veteran al realismului socialist.

A. Serafimovici, Povestiri, E.S.P.L.A. — Cartea Rusă, 1959.

Pericle Martinescu

Tatiana Samoilova

CELE MAI IUBITE FILME

REZULTATELE ANCHETEI NOASTRE

Alexei Batalov

Un număr de 4.651 de persoane — muncitori, intelectuali și îndeosebi elevi și studenți — au răspuns la ancheta organizată de „Veac nou“ și Direcția rețelei cinematografice și difuzării filmelor.

Trierea răspunsurilor a dat următoarele rezultate:

I. Cel mai bun film sovietic din 1958

1. ZBOARA COCORII 3447 voturi
2. Pe Donul liniștit
3. Idiotul
4. Surorile
5. Comunistul
6. Casa în care locuiesc

II. Cel mai bun actor sovietic

1. ALEXEI BATALOV 1949 voturi
2. Piotr Glebov
3. Oleg Strijenov
4. Boris Andreev
5. I. Iakovlev

III. Cea mai bună actriță sovietică

1. TATIANA SAMOILOVA 3746 voturi
2. Elina Bistrițkaia
3. Ludmila Gurcenko
4. Rufina Nifontova
5. Isolda Izvițkaia

IV. Filmul sovietic care a avut

cea mai bună muzică

1. FATA CU CHITARA 1960 voturi
2. Noapte de carnaval
3. Simfonia Leningradului
4. Pe Donul liniștit
5. Zboară cocorii

PE MARGINEA ANCHETEI

Orice anchetă în rindurile marelui public este un examen. Fără note, fără diplome și fără rigori didactice al nivelului alins de conștiința colectivă într-un anumit domeniu de activitate. Un examen, trebuie să spunem, deopotrivă de instructiv pentru concurenți și pentru examinatori.

În cazul referendumului cinematografic inițiat de revista noastră, în colaborare cu Direcția rețelei cinematografice și a difuzării filmelor, obiectul concursului consta nu atât în detectarea „gusturilor” publicului nostru spectator, cât mai cu seamă în sondarea conștiinței sale artistice, într-unul din domeniile cele mai importante ale revoluției culturale. Spre ce filme sovietice s-au orientat preferințele cinemafililor, ce genuri artistice dorește spectatorul — iată probleme de cultură cinematografică, interesând în egală măsură organizația de difuzare a filmului în țara noastră, pe creatorii de filme și criticii cinematografici.

Concursul s-a bucurat de o largă participare din partea cinemafililor români. Cele 4.651 de buletine primite la redacție demonstrând popularitatea filmului sovietic. În același timp, varietatea regiunilor, orașelor și satelor de unde au sosit aceste răspunsuri oferă o hartă sugestivă a dezvoltării rețelei cinematografice din țara noastră în anii puterii populare. Este îmbucurător faptul că un important procent din numărul total de voturi provine din centrele muncitorești din țara noastră — Reșița, Hunedoara, Bacău, Bicăz, din noi orașe industriale apărute în ultimii ani pe harta țării ca Onești, precum și din numeroase comune rurale unde cinema-teatrul a devenit în zilele noastre un instrument de educație artistică a oamenilor muncii. Semnificative

sînt de asemenea și aprecierile concurenților. Firește, filmul este o artă iubită îndeosebi de tineret. De aceea, majoritatea răspunsurilor aparține studenților, elevilor și tinerilor muncitori. Chestionarul concursului a suscitât în sfîrșit interesul unui mare număr de cinefili aparținînd celor mai diferite profesii — ingineri, medici, avocați, profesori de liceu și învățători, economiști și planificatori care și-au trimis răspunsurile redacției revistei.

Și acum, câteva notații pe marginea rezultatelor concursului care exprimă în mod elocvent orientarea artistică și nivelul culturii cinematografice a spectatorilor noștri.

La întrebarea: „Care este cel mai bun film sovietic al anului 1958?”, capodopera regizorului Mihail Kalatozov „Zboară cocorii” a obținut 3.447 de voturi, urmată de trilogia „Pe Donul liniștit” de filmele „Casa în care locuiesc”, „Idiotul”, „Surorile” și „Anul 1918”, „Comunistul”. Referendumul a confirmat, deci, încă o dată, succesul internațional al unei opere excepționale a timpurilor noastre, încununată cu Marele Premiu al Festivalului de la Cannes. El a dovedit totodată receptivitatea spectatorilor, adeziunea lor la o artă cinematografică a sentimentelor omenești, realizată cu cele mai subtile mijloace de expresie. În interminabila dispută dintre critici și teoreticieni cu privire la caracterul „epic” sau „dramatic” al cinematografului, opinia spectatorilor a fost alta. În sala de cinema, spectatorul dorește să se bucure și să suferă alături de eroii filmului, să vibreze la interpretarea lirică a sentimentelor umane, nu să asiste numai la o desfășurare mecanică de întîmplări și aventuri, fie ele cit de ne-

prevăzute și captivante. Aprecierea regizorului Serghei Iutkevici, care a salutat în „Zboară cocorii” una dintre strălucirile, esențialele capodopere ale „realismului poetic”, explică neegalul succes de public al acestui film, pretutindeni unde a fost prezentat.

La cea de-a doua întrebare a concursului, anume alegerea actriței și actorului preferat, concurenții au avut, se pare, mult mai puține dificultăți. Majoritatea voturilor — 3.746 au fost acordate noii revelații a ecranului mondial — Tatiana Samoilova, protagonistă filmului „Zboară cocorii”. Această tină actriță, descoperită de regizorul Kalatozov, înzestrată cu o rară gingășie și expresivitate cinematografică, a cucerit repede simpatia spectatorilor care așteaptă să o revadă zărînd pe ecran într-o nouă creație. Tatiana Samoilova este succedată la o apreciazabilă distanță de Elina Bistrițkaia interpreta filmului „Pe Donul liniștit” (485 de voturi), Ludmila Gurcenko, protagonistă filmelor „Noapte de carnaval” și „Fata cu chitara” Rufina Nifontova („Calvarul”), Isolda Izvițkaia, Lulia Borisova. Al’a Larionova, Lidia Smirnova, Inna Makarova, Irina Skobjeva, Zinaida Kirienko.

Dintre actori, partenerul Tatiane Samoilova, memorabilul Boris din filmul „Zboară cocorii” — A. Batalov, unul dintre cele mai remarcabile talente ale tinerii generații de actori sovietici a obținut 1.949 de voturi, urmat de Piotr Glebov,

strălucitul interpret al lui Grișa Melehov din filmul „Pe Donul liniștit” (832 de voturi), Oleg Strijenov (742 voturi), Boris Andreev (598 voturi), I. Iakovlev, N. Cerkasov, Vladimir Drujnikov, Serghei Bondarciuk, V. Medvedev, E. Urbanski, Pavel Kadocinikov.

În fine, răspunsurile ultimei întrebări a chestionarului în legătură cu cea mai bună muzică de film au certificat popularitatea fermecătoarelor melodii din filmul „Fata cu chitara” aparținînd compozitorilor A. Ostrovski și I. Sautski, care au obținut 1.960 voturi. Urmează apoi muzica filmelor: „Noapte de carnaval”, de A. Lepin (652 voturi), „Simfonia Leningradului” (352 voturi), „Pe Donul liniștit” (312 voturi), „Zboară cocorii” (240 voturi), „Lacul lebedelor” (179 voturi), „Casa în care locuiesc”, „Ghimpele”, „Inima cîntă”, „Simpaticul nostru doctor”.

Faptul că în clasamentul filmelor cu cea mai bună muzică au fost admise și unele filme prezentate în premieră încă în 1957 se explică prin aceea că în multe localități din țară aceste filme au rulat în 1958, ele înfrunzind la concursul nostru un mare număr de voturi.

Rezultatele concursului mărturisesc încă o dată popularitatea filmului sovietic în rindurile spectatorilor noștri. Iar succesul său poate fi un îndemn pentru transformarea acestei inițiative într-o manifestare de cultură cinematografică, tradițională.

Tragerea la sorți a buletinelor care au în-
trunit patru rezultate exacte va avea loc sîmbă-
tă 7 martie ora 18 la Casa prieteniei romîno-
sovietice din București, str. Batiște nr. 14.
Participanții la concurs sînt invitați să asiste.

La telefon, Batalov!

Ancheta noastră s-a terminat. Spectatorii romîni și-au spus cuvîntul. Tatiana Samoilova și Alexei Batalov au fost apreciați ca cei mai buni actori sovietici ai anului 1958.

Ne-am gîndit că n-ar fi lipsit de interes să aflăm ce are de spus, în legătură cu alegerea făcută, unul din eroii anchetei.

În consecință — un telefon la Leningrad. Aici, la studioul „Lenfilm”, Alexei Batalov lucrează la regia filmului „Mantaua”, după celebra nuvelă cu același nume de N. V. Gogol. Nu reușim să luăm imediat legătura cu Batalov, care nu poate părăsi platoul de filmare, în schimb îi aflăm numărul de telefon de acasă. Și, conform indicației primite, la ora 22...

— Alo! Casa Alexei Batalov?

— Exact. Dar Batalov e la studio. Îl puteți găsi numai noaptea.

Dar peste trei ore — același răspuns:

— Batalov e tot la studio.

Și convorbirea se amîna pentru dimineața. La ora 9 exact, aud, în sfîrșit, răspunsul mult așteptat.

— La telefon, Batalov!

— La ancheta-concurs organizată de revista noastră, spectatorii romîni v-au indicat drept cel mai bun actor sovietic al anului 1958. Ce aveți de spus în legătură cu asta?

— Mă simt sincer emoționat. Vă felicit pentru inițiativa luată și mulțumesc din suflet spectatorilor romîni că mi-au făcut atîta cinste. Aprecierea publicului este cea mai mare răsplătă pentru un actor.

— Vă petreceți aproape tot timpul la studio. Știu că vă faceți debutul ca regizor, cu filmul „Mantaua”. De ce ați ales nuvela aceasta?

— Fiindcă o socotesc o lucrare excepțional de umană și măreță despre om, despre omul simplu.

— În ce privește interpretul masculin, alegerea spectatorilor romîni a fost determinată de creația dumneavoastră în rolul lui Boris din „Zboară cocorii”. Este și rolul dumneavoastră preferat?

— E greu pentru un actor să hotărască ce rol i-a plăcut mai mult. Sincer să fiu, mi-a rămas înimă la rolul lui Alexei Jurbin, din filmul „Neamul Jurbinilor”, fiindcă — să n-o luați drept o lipsă de modestie — mi-a adus consacrarea. Mi-a fost foarte drag și Boris din „Zboară cocorii” și chipul doctorului Ustimenko din „Omul meu drag”.

— Și fiindcă tot sîntem la capitolul preferințelor: care este partenera favorită?

— În filmul „Mama” al lui Mark Donaskol, am jucat împreună cu artista poporului Vera Marețkaia E foarte plăcut să ai ca parteneră o asemenea actriță. Dar de fapt despre Vera Marețkaia nu pot spune că mi-a fost parteneră, ci profesoară. Partenera preferată? După ce ai jucat cu Tatiana Samoilova, răspunsul e simplu de dat.

— Tovarășe Batalov, sînteți foarte iubit și apreciat ca actor în țara noastră. Dar despre viața dumneavoastră personală se știe, din păcate, destul de puține lucruri. Așa că v-aș dori să-mi dați-ne câteva amănunte.

— Mare lucru n-am de spus. În familia noastră există o veche tradiție actoricească. Unchiul meu a fost actor și primul Pavel Vlasov în cinematografia sovietică rol pe care, printr-o fericită coincidență, l-am jucat recent și eu. Altfceva? Sînt căsătorit de multă vreme, de aproape zece ani. Soția mea nu este actriță, în schimb poate că o să fie fetita noastră. Na-dejda.

— Dar bag de seamă că vă obosesc. Și știu că vă grăbiți către studio. Așa că vă mulțumim foarte mult pentru amabilitatea cu care ne-ați răspuns și vă dorim mult succes.

— Vă mulțumesc și eu, mulțumesc din tot sufletul spectatorilor romîni, cărora vă rog să le transmiteți salutul meu călduros.

Lulia Scutaru

Locuințele - problema socială cea mai acută a omenirii

Locuințe în construcție în raionul de sud-vest al Moscovei.

Grija pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit și a vieții de fiecare zi a celor ce muncesc este o grijă permanentă a statului sovietic. Ritmul construcțiilor de locuințe în ultimii ani a crescut vertiginos. Dacă ne referim la anul 1957, noile locuințe au reprezentat mai bine de 50% din totalul locuințelor construite în Europa în această perioadă; în același timp procentul de creștere față de anul anterior a fost de 30%. Cu toate acestea problema locuințelor nu este definitiv rezolvată.

Acesta este și motivul pentru care septenaliul prevede construirea a 15 milioane de apartamente. Ceea ce înseamnă mai bine de două milioane de apartamente anual. Cuvântul de ordine este: un apartament separat pentru fiecare familie și soluționarea integrală a problemei locuințelor în următorii 8-10 ani!

Cifrele de mai sus te fac să întrezești înfăptuirea unor construcții de proporții nemaiîntâlnite, de o importanță deosebită pentru oamenii cinștiți din întreaga lume. Căci dacă consideri această situație în comparație cu cea din țările capitaliste, îți dai și mai bine seama că problema locuințelor este într-adevăr insolubilă pentru acestea din urmă.

În Statele Unite ale Americii, 15 milioane de oameni locuiesc în cocioabe, iar din numărul total de locuințe aproape 40 la sută sunt necorespunzătoare: fie că nu îndeplinesc condițiile cerute de o casă de locuit, fie că sunt total degradate. O altă problemă grea este aceea a costului chiriei care se ridică la 25-30% din bugetul unei familii, față de 4-5 la sută cât reprezintă chiria și taxele comunale în bugetul unei familii sovietice.

Dar situația nu este mai bună nici în celelalte țări capitaliste.

Mizeria în ceea ce privește locuințele este în Italia catastrofală, iar toate încercările de atenuare făcute până acum

n-au însemnat mai mult decât o picătură într-un ocean. După datele Uniunii Sovietice a constructorilor, fiecare al patrulea sau al cincilea italian trăiește în condiții necorespunzătoare. Consecința directă a crizei de locuințe este în mod firesc supraaglomerarea excesivă a locuințelor existente. Statisticile arată că în regiunea Apulia din sudul Italiei, 35 la sută din populație trăiește în locuințe cu o singură încăpere și cu o densitate de 4,3 locuitori de cameră. În provincia Ferrara din aceeași regiune, există în 1977 locuințe cu o singură încăpere în care locuiesc mai mult de 10 persoane. În comparație cu anul 1938, costul chiriei este de aproape 27 de ori mai mare.

Această situație mizeră îi determină pe muncitorii industriali și mai cu seamă pe cei agricoli să emigreze în alte țări capitaliste sau să se deplaseze în interiorul țării, spre orașele mari. Dar nici aici problema nu este rezolvată și în locul condițiilor neomeștești pe care muncitorii le-au părăsit, ei sînt siliți să viețuiască în condiții care sfidează orice noțiune despre ceea ce înseamnă o locuință: bănci făcute din scinduri de lăzi sau bidoane de tablă, fără nici o instalație sanitară, fără apă potabilă. Falsa speranță care i-a împins pe acești oameni, speranța de a găsi în sfîrșit de lucru, de a duce o viață omenească și de a se împărtăși din cultura și civilizația omenească, se dovedește a fi înșelătoare. Orînduirea burgheză nu este în stare să ofere acestor oameni o existență omenească. Ea face din criza de locuințe, cum spunea Engels, o instituție necesară.

Pentru a demonstra „minunea economică” din Germania de vest s-a făcut multă paradă, cu mare lux de amănunte, în jurul construcției de locuințe. Dar așa cum rezultă chiar din statisticile vest-germane un număr de 2,3 milioane de oameni trăiesc în locuințe care nu sînt demne de a fi nu-

mite ca atare. Aceleași statistici recunosc un deficit de circa 3,4 milioane locuințe. La Hamburg, din 525.000 locuințe, 37.600 sînt numai în parte locuibile, aproximativ 600 se află în clădiri care ar trebui dărîmate iar 30.500 sînt adăposturi improvizate și precare. Ținînd seama că 51 la sută din muncitorii din Hamburg — pentru a ne opri numai la acest exemplu — cîștigă mai puțin de 300 de mărci neto lunar, că chiriile sînt în continuă creștere și că și construcția de locuințe are o tendință descrescîndă, nu se poate sconta pe o înlăturare a crizei de locuințe în acest oraș. O problemă grea pentru familiile din Germania de vest o constituie chiria. Aceasta a crescut între 1950—1956 cu 32 la sută, pentru o locuință, iar pentru o cameră de circa 6 m² și o bucătărie — cu 40,1 la sută.

În aceste condiții, pot oare oamenii muncii din țările capitaliste să viseze la realizarea nevoilor lor în cadrul orînduirii în care trăiesc? Evident că nu. De aceea toate privilegiile oamenilor cinștiți de pretutindeni sînt îndreptate cu emoție spre marea țară a socialismului, care a trecut la construcția desfășurată a comunismului. Numai aici a fost și este posibilă conceperea unui program atît de cuprinzător pentru rezolvarea problemei locuințelor într-un timp atît de scurt. În Uniunea Sovietică, locuința este considerată un factor deosebit de important care se răsfrînge direct asupra vieții și traiului fiecărui om. De aceea întreaga opinie publică sovietică acordă o atenție deosebită problemelor legate de construcția de locuințe. În ultimii doi ani au fost construite case de locuit pe o suprafață totală de 12,7 milioane metri pătrați, adică cu 12 milioane metri pătrați mai mult decît s-a prevăzut, iar planul septenal prevede o suprafață totală de 660 milioane metri pătrați. Numai din fondurile de stat se vor chel-

tui pentru construcția de locuințe, în cursul septenalului, 380 de miliarde de ruble, cu 166 de miliarde mai mult decît în perioada anterioară de 7 ani.

Toate acestea vor fi ușurate în mare măsură de reducerea prețului de cost și al volumului de muncă fizică în construcții, pe baza progresului tehnic. Prețul de cost al construcțiilor de locuințe se va reduce cu 14 la sută față de anul 1958. Peste tot se introduce folosirea noilor materiale și elemente de construcție, se ridică gradul de industrializare a construcțiilor, se îmbunătățește tehnica executării și mecanizării lucrărilor de construcție. Dezvoltînd industria materialelor de construcție, se acordă o atenție deosebită organizării combinatei de locuințe prefabricate, întreprinderilor pentru prelucrarea lemnului și în special pentru executarea obiectelor de simplărie și mobilă. Meca-

nizarea muncii pe șantier asigură ridicarea productivității muncii constructorilor.

În afară de clădirile executate de către stat sau colhozuri, fondul de locuințe sporște mult în U.R.S.S. și prin construcția clădirilor de locuit ridicate cu mijloacele întreprinderilor și prin casele și vilele care se construiesc cu forțele proprii ale populației.

Faptul că U.R.S.S. are astăzi baza materială pentru a lichida lipsa de locuințe în următorii 10 ani și a asigura fiecărei familii o locuință, marchează un nou salt istoric în bunăstarea oamenilor muncii, un nou pas important în drumul spre comunism. El va dovedi o dată mai mult superioritatea orînduirii economiei socialiste, în cadrul întrecerii pașnice între sistemul mondial al socialismului și sistemul mondial al capitalismului.

arh. Sanda Florian

O strîngere de mîină peste trei mări

„Dar mai bine vă trimît săptămîna viitoare la Zaporojie. Acolo-i încîntătură adevărată. Acolo-i școală pentru voi!”

N. V. Gogol — „Taras Bulba”.

Iarna zaporojană e năbădăioasă și capricioasă. Rareori se întîmplă să cadă o zăpadă abundentă care să acopere gros acoperișurile și străzile. Iar băltoacele îngheață și se dezgheață de multe ori, supunîndu-se capriciilor și inconstanței cliimei locale.

În dimineața aceea de iarnă, împreună cu copiii, se băteau cu zăpadă bărbalți în toată firea, dintre care unii aveau și barbă. Făceau atîta tărăboi de parcă zăpada ar fi fost cine știe ce lucru rar și peste o clipă-două urma să dispară pentru multă vreme, poate chiar pentru totdeauna.

Prima zăpadă!

Dar să fîrtăm pornirea asta copilărească oaspeților din India. Căci pînă a venit aici, mulți au văzut zăpadă numai la cinema sau au citit despre ea în cărți. Numai cel din provinciile nordice au zărit-o pe culmile veșnic înzăpezite ale Himalaii.

De cîtăva vreme Zaporojie este un punct de atracție pentru turiștii străini, dar mai cu se-

mă pentru specialiștii în construcții, pentru metalurghiști, energeticieni, Legăturile internaționale ale orașului se extind neîncetat, iar la poștă se primesc tot mai multe scrisori cu timbre și slove străine.

Îmi aduc aminte de zaporojenii plecați peste Dunăre: pe atunci se construia Podul prieteniei care leagă pe veci malurile Romîniei și Bulgariei.

Am avut prilejul să-i întîlnesc pe zaporojeni și dincolo de Vistula: pe atunci se construia Palatul prieteniei din Varșovia. Montorii-cățărații zaporojeni au lucrat luni de-a-rîndul în „stratosfera varșoviană”. Constructorii din Varșovia s-au întors de mult pe malurile Niprului natal. Dar nu pentru vreme îndelungată. Nobilul lor neastîmpăr și dorința de a cunoaște mercu locuri noi i-a dus pe constructori departe-departede, acolo unde se nasc mări noi, unde în deșeurile de taigă apar uzine noi, hidrocentrale, poduri, orașe. Trăiesc zaporojenii care lucrează pe Irțiș, pe Angara, pe Amur!

Și în tîrdul Bhilai, pe șantierul înconjurat de junglă și lanuri de orez, poți întîlni azi zaporojeni. Îți simți inima tresăltînd cînd în șirul de oameni negricioși, îmbrăcați în salopete subțiri și avînd petrecută pe umăr curelușa termosului cu apa salvatoare, — auzi de o dată graiul ucrainean. Sînt zaporojenii din India.

Numele brigadierului mon-

tor Ivan Alexandrovici Rumeanțev e cunoscut pe multe șantiere ale țării. Rumeanțev s-a distins la construcția secției de tablă laminată și a primului furnal sudat în întregime din Zaporojie. A montat acolo peste 30 de kilometri de conducte de abur, gaz și oxigen. Acum Rumeanțev montează conducte la Bhilai. Iar întregul detașament de specialiști și muncitori sovietici este condus de Inginerul șef Veniamin Dîmșîț, fostul director al vestitului trest de construcții „Zaporojstroï”.

Și în timp ce Dîmșîț, Rumeanțev și tovarășii lor îi ajută pe indienii la ei acasă, aici, la „Zaporojstal” fac practică și se specializează trimișii Indiei, care vor lucra la uzina din Bhilai.

De cite ori îi întîlnește pe străzile orașului Zaporojie pe oaspeții veniți de departe, Alexandra Petrovna, soția lui Rumeanțev le cercetează fețele cu deosebit interes. Oare și pe Vanea al ei o să-l facă soarele tropical atît de oacheș? Oare și Vanea al ei a început să poarte turban și pantaloni albi, strînși pe picior? Oare și Vanea al ei și-a lăsat mustața acum, la bătrînețe?

Pînă în clipa de față s-au întors în patrie cîteva grupuri de specialiști indieni. Ei pleacă din Zaporojie cu cel mai prețios bagaj pe care l-au avut vreodată vreun pasager: cu un bagaj de cunoștințe noi.

Extrem de interesant să asisti la examenele pe care le dau

oaspeții indieni după ce termină practica. Unii gesticulează excesiv, întreprîndu-se din cînd în cînd spre a face demonstrații cu creionul. O seamă închid ochii, parcă pentru a-și imagina mai bine schema descrisă. Alții își scutură stăruitor miinile după folosirea cretei, pe cînd unii uită cu totul de asta și urmele albe se disting multă vreme pe pielea ciocolatie. Dar toți răspund corect, dovedind că au folosit cu spor timpul petrecut aici.

„Și iată că încă un practicant a încetat de a mai fi „elev”, iar în încăperea în care a dat examen răsună cuvinte de mulțumire rostite din toată inima. „Namaste” spun indienii, ducîndu-și miinile împreunate în dreptul feței.

Mult suflet și multe eforturi au depus specialiștii de la „Zaporojstal”, ca să-i pregătească pe practicantii. Și merită pe deplin cuvintele de mulțumire rostite nu numai în indiană, ci și în multe ale limbii ale pămîntului.

Dar parcă numai specialiștii din uzină i-au ajutat pe oaspeții indieni? Oamenii de cele mai diferite profesii — traducători și spălătorese, șoferi și chelnerițe — au făcut în tot acest timp dovada proverbialei ospitalități rusești, pentru că oaspeții să se simtă ca acasă.

Iar bucătăreasa Alexandra Petrovna Șevcenko s-a străduit atîta pentru oaspeți — speciali-zîndu-se anume în bucătăria in-

diană — încît în cele din urmă i-au spus toți Mama Petrovna.

„Încă un grup de indieni se îndreaptă spre patrie. Despărțirea e cu adevărat emoționantă. Multe daruri rămîn în Ucraina, altele pleacă în India. Hainele călduroase rămîn și ele în Ucraina. Da ce să le mai care? Drumul de azi nu mai e vechea călătorie peste trei mări...”

În cursul anului trecut, în secțiile uzinei din Zaporojie s-au specializat peste două sute de oameni de diferite naționalități — și nu numai din țările lagărului socialist. Oamenii nu vin aici să se distreze, aici nu se organizează expoziții, concursuri, turneuri, festivaluri, întreceri, tîrguri internaționale. Ei vin să învețe! Aici, ca și în alte întreprinderi sovietice, se află o uriașă rezervă de experiență, acumulată în cursul cincinalelor noastre — și oaspeții străini se pot folosi de bogăția aceasta așa cum doresc. Noi le împărtășim bucuria experienței, cu generozitate de care sînt întotdeauna animați prietenii, bunii vecini.

Asta-i învățătura adevărată! — repetă azi în zeci de limbi, celebrele cuvinte ale lui Taras Bulba, oaspeții veniți din atîtea țări în orașul ucrainean.

Cuvintele acestea au căpătat un sens nou, actual, în ele răsună recunoștința sinceră față de străneștii cazacilor zaporojeni.

Evgheni Vorobiov

MAGNITOGORSK- citadela metalurgiei

Mă aflu într-un oraș din Urali, într-un oraș al cărui nume este cunoscut în întreaga lume: Magnitogorsk.

Dacă acum treizeci de ani s-ar fi găsit cineva să cutreiere ținuturile nomazilor sau singura ulicioară a stației Sredne-Uralsk — azi de mult dispărută, — și să procească că peste puțină vreme aici se va înălța o uzină gigantică și va lua naștere un oraș uriaș, că stepa seculară va fi brăzdată de linii de cale ferată și de tramvai, că pe cerul infinit se vor proiecta limbile de foc ale șarjelor din furnale și cuptoare Martin, că fără răgaz și fără termen, neîntrerupt și neobosit, sute de coșuri vor emite mereu enorme suluri de fum policrom, uimitor prin gama și nuanțele culorilor, că sub acest pământ neatins se vor întinde mii de kilometri de cablu și conducte, iar deasupra lui — mii de kilometri de linii electrice, că vor răsări blocuri și locuințe pentru 300.000 de oameni, cu prunci în cărucioare și bătrâni pe băncile bulevardelor — dacă vre-un profet îndrăzneț s-ar fi încumetat să prezică toate acestea, ar fi fost luat drept nebun.

De când e lumea și pământul oamenii știu ce greu și îndelungat este procesul creației și ce rapid procesul

distrugerii.

A fost nevoie de secole pentru ca Pompeii să-și capete toată strălucirea, și doar de câteva zile pentru ca să fie ras de pe fața pământului. În vremurile moderne, multe orașe construite în decursul veacurilor au fost distruse în câțiva ani. Magnitogorskul s-a născut și s-a dezvoltat într-un ritm propriu înainte numai distrugerilor. Magnitogorskul este sinteza industrializării sovietice, expresia superioară a ritmului bolșevic, rodul strălucit al conducerii înțelepte a partidului, care știe ce trebuie să facă, și a forței creatoare a poporului capabil să facă totul.

Eu nu pot urma sfatul poetului roman, de „a nu mă mira de nimic”. Păcătosul de mine tot umblu și mă mir. Căci Magnitogorskul este o minune. Până și localnicii bătrâni, martori vii ai tuturor celor înfățișate aici într-un termen necrezut de scurt, îți arată orașul lor cu mândrie, dar nu fără mirare.

Le înțeleg ulmirea. Nu e vorba de faptul că această construcție gigantică s-a înălțat pe un loc literalmente pustiu, ci și de acela că ea a fost începută cu mâinile goale. Pe atunci nu aveam mecanisme. Nu aveam mașini. Trei mil de cai cu căruțe, deservite de nouă mil de oameni, roboteau fără întrerupere, zi și noapte, pe șantier. Cămilele încete și greoaie cărau materiale. Cimentul și nisipul pentru beton erau „cântărite” din ochi. Lopata și ranga erau instrumentele de bază. Constructorii locuiau — iarnă și vară — în barăci și bordeie.

Apoi vapoarele și trenurile au început să care incoace utilaj cumpărat de guvern în străinătate, — macarale, excavatoare, locomotive electrice. Dar totodată, 158 de uzine sovietice au început să fabrice și ele tot felul de utilaj pentru Magnitogorsk, specializându-se din mers, în ritmul în care se construia Magnitka. 108 institute de învățământ superior vechi și noi, născute în ritmul Magnitkai, — pregăteau cadre pentru viitoarea uzină.

Iar în timpul asta, în in-

Fragment

părtațul Pittsburg, firma americană „Mac Kay”, cu care am încheiat contractul pentru proiectarea gigantului metalurgic,

desen de I. Tișevski

pregătea pe îndelepte schițe, indiferentă la insistențele noastre, fără să fie prea convinsă, — sau poate chiar deloc convinsă — că aceste schițe pot deveni realitate în termenul stabilit de „visătorul de la Kremlin”. Și totuși hotărârea Comitetului Central al partidului de a încredința sarcina de proiectare firmei americane era singura soluție justă și clarvăzătoare. În vremea aceea americanii se aflau pe culmile progresului tehnic, metalurgia lor ocupa primul loc în lume, furnalele lor erau cele mai puternice, uzinele lor — cele mai perfecționate și mai bine chibzuite complexe metalurgice. A construi furnale de tip german, însemna a renunța de la bun

inceput la lozinca „Să ajungem și să întrecem cele mai înaintate țări capitaliste”. Și atunci am hotărât să învățăm de la americani, pentru ca apoi să ne întrecem profesorii.

În unele lucrări consacrate Magnitkai, aparute la noi, americanii sînt ocăriți pentru că târăgănuu fără rost proiectarea, pentru că se opuneau categoric ca furnalele să fie puse în funcțiune iarna, pentru că puneau la îndoială realizarea ritmului propus și în genere nu credeau în posibilitatea de a se construi gigantul metalurgic într-un termen pur și simplu supraomenesc.

Da, târăgănuu. Da, nu credeau. Dar era foarte firesc. Ei priveau lucrurile ca tehnicieni, și nu ca conșcători ai sufletului poporului stăpîn pe șarta sa. Ei ignorau un „fleac” ca marea forță revoluționară a poporului eliberat, un „detaliu” ca fermentul leninist.

Asemenea judecăți la adresa noastră au făcut și nemții, în prima etapă a războiului, cînd trupele hitleriste au reputat succese. Ei n-au ținut seama de forța gigantică a poporului conștient pentru ce luptă. Continuînd comparația cu războiul, trebuie să spunem că și industrializarea a fost un război adevărat, greu, profund dramatic, împotriva forțelor ostile ale naturii și împotriva propriei noastre inapoierei și rutine. În acest război am obținut o victorie fără seamăn, și despre ea trebuie să vorbim cu aceeași pasiune și cu aceeași mîndrie cu care s-a vorbit despre victoria noastră în război.

Specialiștilor străini care în etapa inițială au lucrat pe șantierul Magnitkai, nu le-a fost ușor să înțeleagă sufletul oamenilor noștri. Cine a silit brigada timplaturii Kozlov să se urce la etajul șapte al clădirii centralei electrice, aflată în construcție, și să monteze cofrajul pe un ger de

aruncat odată citeva cuvinte ironice: „Rușii trebuie de abia să învețe să folosească aparatul de ras iar ei vor să construască furnale”. El ridea de știrile din presa noastră care relatau despre criza și șomajul din America și povestea niște basme despre șomerii americani care înainte de a se culca în port, scriau pe talpa bocancului cifra „5”, ceea ce însemna: „nu mă treziți pentru o muncă sub cinci dolari”. Apoi acest Smith s-a întors în patrie și după trei luni a început să scrie scrisori în care ruga să fie chemat din nou la Magnitka. Mai tirziu a adresat aceleași rugămînti din Newfoundland, unde se aciuase pentru scurtă vreme. După care a scris o scrisoare că este gata să accepte cetățenia sovietică, numai să se poată întoarce în U.R.S.S., numai să lucreze.

Dacă la început străinii se arătau neîncrezători, cu timpul neîncrederea s-a transformat în uimire și chiar în entuziasm. Minutul inginer John Harris a spus: „Sînt fericit că am avut cîntea să particip la construirea acestei întreprinderi grandioase. Terminarea lucrărilor, făcute în cea mai mare parte manual, la data la care s-au realizat, părea că întrece orice posibilități omenești. Și totuși lucrările au fost terminate”.

Oamenii noștri care trăiau în condiții excepțional de grele, au răspuns uimirii străinilor cu o abnegație fără seamăn. Străinii duceau un trai de invidiat. Pentru ei nu cruțam nimic. Pentru apartamentele lor linoleumul era transportat cu trenurile de pasageri. Pentru prinzurile lor, avioanele aduceau din Moscova struguri și lămii. Iar oamenii noștri nu crteau împotriva acestei inegalități — garantez de asta cu toată răspunderea pentru cuvintele mele. Despre lucrurile acestea mi-au vorbit și locuitorii bătrîni ai Magnitkai, și muncitorii străini, — azi cetățenii sovietici, stabiliți aici definitiv: olandezul Piter Van-Vowe, italianul Cirillo Vecchi, americanul Emmanuel Coleta. Oamenii noștri înțelegeau că altfel nu se putea. Ei erau însetați să pătrundă toate tainele ciclului metalurgic și să construiască cît mai repede uzina. Pentru asta merita să locuiești în barăci, să te hrănești cu ciorbă lungă, să porți flanelle de bumbac și să nu bei vin (la Magnitka era atunci în vigoare „regimul sec”). Pentru asta merita să-i hrănești pe inginerii străini cu carne și struguri, să-i îmbraci în costume de covercot, să le dai bere și vin.

Da, am învățat de la străini și le mulțumim pentru asta. Dar adevărul e că peste doi-trei ani inginerii noștri știau deja să proiecteze furnale, cuptoare Martin puternice, lămoare colosale, bațerii de cocs, fabrici de aglomerare. Adevărul e că într-un termen neobșnuit de scurt, muncitorii noștri au reușit să-și însușească tehnica mecanismelor, tehnica montării complicatelor construcții metalice și a exploatarea combinatului metalurgic ultramodern. Și la rîndul lor, străinii au trebuit să se mire de agerimea de minte, de uriașă capacitate de a-și însuși tehnica, a tinerilor muncitori sovietici. Tăranca belorusă Liudmila Minovna Smirnova, pe jumătate analfabetă cînd a venit pe șantier, a devenit curînd mecanic de turbină, apoi maistru în sala mașinilor. Un muncitor-calibror francez, singurul specialist în materie, ascundea cu gelozie de privirile altora tainele meseriei sale, dar tînărul muncitor Bahtinov, ba glumini, ba făcînd-o pe prostul, i-a aflat treptat-treptat secretele și în scurtă vreme și-a întrecut maestrul.

Asta-i adevărul.

Am amîntit mai sus despre fetele din brigada de montaj. Brigada era condusă de o comsomolistă cu basma roșie, pe care o chema Zoia. Pentru a da de urma ei am răscolit tot Magnitogorskul, cu scrupulozitatea unui Sherlock Holmes.

Dar n-am găsit-o. Poate că a plecat de aici în cine știe ce

oraș, unde duce o viață modestă și tihnită de muncitoare și mamă. Ori unde ar fi, aibă parte de fericire, de dragostea celor din jur, de conștiința măreției ei simple.

M-am îndrăgostit de Magnitogorsk, de oamenii lui, de trecutul și prezentul lui, de peisajul lui lipsit de cine știe ce frumuseți naturale, dar care aprinde imaginația cu prezența uzinei mereu în fierbere, mereu impurpurată; uzina aceasta domină tot orașul înlocuind cu succes elementele cele mai pitorești ale naturii. Ea a devenit natura orașului și, vă rog să mă credeți, este o natură uimitor de frumoasă.

De departe uzina seamănă cu o uriașă îngrămădire de vulcani activi.

Merg de-a lungul pereților ei, care se întind pe o distanță de mulți kilometri, culreier aleile ei, mă amestec cu mulțimea de oameni, fac cunoștință cu secțiile ei, și nu încetez să mă mir de măreția construcțiilor și de activitatea calmă, ordonată a muncitorilor.

Intr-adevăr, n-al să vezi aici agitație inutilă nici în uzină, nici pe noile șantiere. Căci a trecut de mult vremea căruțelor, a zgomotului și tărăboiului, a alergăturii.

Pe noile șantiere e lume puțină și mașini multe. Lucrul merge ritmic, spornic. În anul 1958, în afară de zeci de mii de metri de suprafață locativă, la Magnitogorsk a fost construit un laminor degroșor gigantic, o nouă fabrică de aglomerare, încă o secție cocsochimică. Volumul lucrărilor este uriaș și foarte variat, dar totul se face calm, chibzuit, fără ceasuri de nesomn, fără asalturi și risipă inutilă de energie.

Admirați peisajul acesta al muncii veșnice. Dar el să nu vă îndepărteze de oameni. Dacă înțilniți un om interesant în vreo secție a uzinei, să-l vizitați neapărat acasă. Dacă veți face cunoștință cu un om interesant undeva în oraș — vizitați-l neapărat în secția unde lucrează. Și vă veți convinge că munca permanentă în colectiv nu i-a distrus personalitatea, ci dimpotrivă, i-a îmbogățit-o. Grandioarea peisajului industrial nu trebuie să vă dea senzația de nimicnicie; ea trebuie să vă umple sufletul de respect pentru omul truditor, care a creat asemenea uzină și a învățat să lucreze așa.

„Intr-o seară am ieșit pe cheul noului oraș împreună cu familia lui Gheorghii Ivanovici Gherasimov. Așteptam să treacă sputnikul. Iată-l că a apărut și a trecut fără prea mare grabă de la nord-vest spre sud-est, ca o stea micuță, clară. A luncat lin pe cer și a dispărut după uzină, după fumul ei policrom și luminile puternice.

În clipele acelea m-am gîndit că Gherasimov, care a venit în opinci dintr-un sat din regiunea Orlov și a ajuns aici oțelar vestit, este și el unul din numeroșii creatori ai acestei luminițe celeste, fiindcă a contribuit cu munca lui la creșterea uriașă a potențialului industriei noastre, a luat parte la montarea primului furnal din Magnitogorsk și a obținut aici prima fontă.

Dar, lui Gherasimov nu-i trecea prin cap așa ceva, și el se bucura ca un copil privind la cerul întunecat pe care se rostogolea micuța stea artificială și minunîndu-se de forța și îndrăzneala minții omenești.

Fără Magnitka n-ar fi existat sputnicii, așa cum nu pot exista culmile fără temelii.

Și ce motiv de bucurie și mîndrie pentru fiecare dintre noi este conștiința că înălțimile de azi cu toată măreția lor, sînt punctul de plecare către noi înălțimi, și mai grandioase. Partidul a elaborat primul plan septenal, un salt nou, nemaivăzut, în viitor. Vor apare orașe și uzine noi, se vor naște mașini noi, nemaifîlțite, curentul electric va lumina spații noi, nesfîrșite, drumurile vor străbate pămînturi noi. Și pe temelii aceaste de oțel, de electricitate, atomică, de beton armat, va călători o nouă, o și mai mare strălucire personalitatea umană liberă și creatoare.

E. Kazakevici

4000 de mile sub apă

Intre 29 decembrie 1958 și 21 ianuarie 1959 s-a desfășurat expediția științifică a submarinului sovietic „Severeanka”.

Echipată cu aparatura cea mai modernă, expediția, din care au făcut parte oceanologi, ihtiologi și alți specialiști a avut misiunea să studieze posibilitățile practice de a folosi submarinul pentru cercetări științifice, comportarea bancurilor de scrumbii și mediul în care trăiesc acești pești. În cele 24 de zile de navigație, pe ruta Murmansk—Atlanticul de Nord—Murmansk, echipajul „Severeankai” a făcut nenumărate experiențe, observații de tot felul, înregistrări pe bandă de magnetofon, filmări.

Publicăm mai jos ultimele file din jurnalul de bord al expediției.

Vineri 16 ianuarie.

Toată ziua am plutit la suprafață, pentru a ajunge în zona insulelor Lofoten, care aparțin Norvegiei. E relativ cald. Bate un vânt de tăria 6. Am făcut bilanțul lucrărilor noastre, pentru raport. Am schițat planul raportului și am indicat autorii fiecărui capitol. Am afișat și gazeta noastră de perete „Osmnog” („Caracatița”).

Ruliul (mișcarea navei sub acțiunile valurilor — N.T.) nu încetează o clipă și asta e foarte obositor. Un val puternic a făcut să plesnească pinza cușetei pe care era întins Radakov. Nimeni nu poate să doarmă, deoarece balansul te aruncă din cușetă. Unii se culcă direct pe punte, în saci de dormit. Viktor Fomin se plinge că Boris Soloviov, care doarme în cușeta de deasupra lui, face inadins să-l scriștie patul și nu-l lasă să închidă ochii. Pe patul lui Boris Soloviov dicură mereu:

Eu dorm în compartimentul 2, pe un divan pe care cu greu poți sta culcat chiar pe vreme liniștită. De aceea, trebuie să mă leg. Apropos de legat: unul dintre corespondenți și-a trecut un lanț pe partea superioară a trupului. Balansul puternic l-a aruncat însă din cușetă, iar el a rămas spânzurat în intervalul dintre cușete, cu gîtul prins în lanț. „Sinucigașul” a fost scos din lanț și dus la medic, care i-a pansat gîtul plin de vinătăi.

Simbătă 17 ianuarie.

Noaptea, vîntul s-a întesit. Valurile mătură neconținut puntea, Tambuchiul (deschizătură în punte care duce în interior — N. T.) de la comandă e închis ermetic. Timonierul de cart face de gardă la postul central, se uită prin periscop sau pune în funcțiune din cînd în cînd

stația de radar. În răstimp de trei săptămîni am avut doar două sau trei zile de timp relativ calm...

Navigăm de-a lungul insulelor Lofoten. Am stabilit carturile. Am pus în funcțiune echolotul. Adîncimea de 320 m.

Seara, în careul ofiterilor, s-a ținut o ședință pentru primirea în partid a timonierului Șpak, Dmitri Radakov și Boris Soloviov au lucrat la partea lor din raportul științific, ca și Serghei Potaiciuk. Ceilalți fac de gardă lângă echolot (aparat hidroacustic pentru detectarea bancurilor de pește — N. T.)

S-a întunecat de-a binelea. Navigăm mereu de-a lungul insulelor Lofoten. Echolotul nu semnaleză nimic. Ne-au ajuns din urmă niște lumini. Intrăm în imersiune ca să evităm înfîntrea. Ieșim din nou la suprafață abia tîrziu. În toil non...

Duminică 18 ianuarie

Marea e din nou agitată. Toți cei care nu sînt de cart s-au culcat, pentru că e destul de greu să te ții în poziție verticală sau măcar să șezi. Spre seară a început să ningă viscolit.

Luni 19 ianuarie.

Noaptea, Viktor Fomin s-a dus să se culce în altă parte, deoarece cușeta lui Boris Soloviov scotea niște scrișturi cumplite, care-i tulburau somnul: „solo de motocicletă cu acompaniament de orchestră”. În primele ore ale nopții, hula a fost poate mai puternică decît oricînd. De ieșit la suprafață nici nu putea fi vorba. Pînă acasă mai avem ceva mai mult de două zile de drum...

Seara am început redactarea unei alte gazete amuzistice, intitulată de data aceasta „Ribigolos” („Vocea peștelui”).

Am atins paralela 72. Partea superioară a parantului pun-

Prin hublourile submarinului membrii expediției studiază fauna și flora adîncurilor marine

ții de comandă s-a acoperit de gheață. Am lăsat în urmă punctul Nordkap de pe coasta norvegiană. În fața noastră se așterne marea Barent. Ciorna raportului e gata. O să-l batem la mașină la Institutul Polar.

Ce concluzii prealabile am putea trage din rezultatele lucrărilor noastre?

Posibilitățile de investigație ale submarinului depășesc considerabil pe cele ale altor nave. Se știe doar că pe furtună este imposibil să cauți bancurile de pește cu aparate hidroacustice. Pur și simplu, flota pierde bancurile și îi trebuie apoi mult timp ca să le regăsească. Pe cînd submarinul poate continua urmărirea în adîncuri pe orice vreme, sau, cum spun specialiștii, „încalecă bancurile de pește” și țin la curent flota.

Observațiile făcute asupra bancurilor de scrumbii cu ajutorul echolotului și simultan prin hublouri permit să se aprecieze cantitativ indicațiile diferitelor aparate de depistare și, prin urmare, sugerează una din căile posibile de a aprecia valoarea economică a diferitelor concentrații de nești.

la apropierea submarinului cu proiectoarele aprinse. De pe la orele 8—9 dimineața și pînă cînd se cufundă la mare adîncime pentru restul zilei, mobilitatea scrumbiilor crește mereu. Pasivitatea lor față de lumina electrică îi ia locul o reacție pronunțată negativă la acest excitant; majoritatea scrumbiilor active se scufundă cu sute de metri la apropierea submarinului...

Materialele obținute în cursul expediției arată că scrumbiile neconcentrate pot fi prinse cu plasele în derivă numai în perioada activității lor sportive, cauzată de migrațiunile verticale de seară și de dimineață. Iar pasivitatea totală a scrumbiilor într-o bună parte a zilei, în timpul iernatului reprezintă probabil un fenomen de adaptare. Scrumbiile consumă astfel minimum de energie și, în același timp, sînt transportate de curenții dominanți spre locurile de depunere a icrelor. Pe lângă aceasta se prea poate ca imobilitatea sau mobilitatea redusă a scrumbiilor să aibă și un rol de apărare.

Așadar, expediția și-a îndeplinit misiunea!

Marti 20 ianuarie.

Balansul e mai slab. Noaptea s-a dat o alarmă, și nava s-a scufundat cu renezițiune, evitînd o ciocnire.

Mîine vom fi în patrie, la Murmansk. La orele 18,00 am intrat în apele teritoriale ale Uniunii Sovietice. Avem la activ 4.000 de mile sub apă și la suprafață. Încă puțin, și vom fi acasă.

„Începeți curățenia!” — porunciră difuzoarele instalate în fiecare compartiment. Acest ordin stîrni o activitate febrilă. Marinarii i-au silit pe colaboratorii științifici să se suie în cușete. Incelul cu incelel puntea începu să strălucească. Apoi s-a strîns așternutul, s-au împachetat lucrurile. Mașina mea electrică de bărbierit era foarte solicitată și luna ea de zor pe obrajii celor din primul compartiment!

Miercuri 21 ianuarie.

A 24-a și ultima zi a călătoriei noastre.

Dimineața, la ora 4,30, mașinile s-au oprit. E liniște. Deodată, răsună zumzetul motoarelor electrice. Apoi din nou e liniște. Am acostat.

„Toată lumea, încolonare pe pasarelă!” Ieșim din compartiment. În ciuda orei matinale, cheul e plin de lume. Fiecare vrea să ne strîngă mîna, să ne felicite. Aflăm numai decît că doi din membrii echipajului, Șapovalov și Volkov, au primit locuințe noi...

Expediția a luat sfîrșit. Mașinile au amuțit. Dar nu pentru mult timp. În curînd vom porni din nou la drum, mereu în slujba științei!

DIN LUMEA ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII • DIN LUMEA ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

Automobilul la îndemîna tuturor

Mii de automobile nevîndute. O scădere catastrofală a producției de automobile. Iată știri care, de o bună bucată de vreme, parvin cu regularitate din Statele Unite ale Americii. Este un aspect al actualei crize economice prin care trece lagărul capitalist.

În contrast cu această situație, în Uniunea Sovietică se înregistrează o creștere continuă a cererii de automobile, care în viitorul apropiat va sporii și mai mult. Cauza rezidă alături în sporirea mijloacelor materiale ale populației, cît și în faptul că pentru oamenii sovietici — ale căror exigențe culturale și de confort înregistrează o neîntreruptă ascendență — automobilul devine un obiect tot mai necesar. În anul următor automobilul va deveni în U.R.S.S. o marfă de larg consum. Avînd în vedere tocmai această situație nouă, planul septenal al industriei de automobile cuprinde măsuri menite

să rezolve cît mai operativ și judicios problemele ridicate de viață.

Astfel, constructorii sovietici de automobile își îndreaptă atenția principală spre mărirea numărului de tipuri de automobile de tip popular, spre perfecționarea lor și spre creșterea impetuoză a producției acestui tip de mașini. Primii pași făcuți în această direcție sînt noile variante perfecționate ale cunoscutului autoturism de mic litraj „Moskvici-407”. Încă în acest an, el va avea patru viteză, iar caroseria îi va fi îmbunătățită. Vor fi create și variante speciale, mai puternice, pentru regiunile în care rețeaua rutieră nu e îndeajuns de dezvoltată.

Recent a fost creat și un alt tip de autoturism cu capacitate cilindrică foarte mică, trainic, rapid și ieșin. Iată caracteristicile lui: motor de 750 cmc, 23 C.P.; viteză 90 km/oră; consum șase litri

la suta de kilometri; lungimea cu puțin peste trei metri; patru locuri; suspensie independentă a roților din față și din spate; anvelope fără cameră; construcție foarte rezistentă. Producția acestei mașini va începe în cursul anului viitor, iar la sfîrșitul septenarului se vor fabrica anual 200.000 de bucăți.

Datele planului septenal arată că nu vor fi neglijate nici autoturismele mijlocii („Volga”, „GAZ-69” etc.) și limuzinele ca „Cealka” și „ZIL-111”. De asemenea, se vor construi și automobile de înaltă clasă, cu motoare puternice cu opt cilindri „în V” și compresor, cu agregate și dispozitive automate ce asigură un confort maxim și o conducere tehnicoasă.

Acceleratori biologici

Ați văzut vreodată, proiectată pe ecran cu viteză normală, imaginea unei plante filmate cu fnetitorul? Astfel de secvențe sînt de obicei nelipsite din filmele științifice cu subiect botanic. Povestii? Minuni? În ultima vreme asemenea „minuni”, încep să se

Producția de autobuse va sporii de 2,7 ori, deși în acest domeniu Uniunea Sovietică s-a situat încă de anul trecut pe primul loc în lume, depășind considerabil S.U.A., R.F.G. și Anglia. În 1965, U.R.S.S. va ocupa primul loc și în ce privește parcul de autobuse în exploatare. Se va produce o gamă foarte variată de mașini, de la microbusele cu 8-10 locuri (ca „Spiridits” și „RAF-10” fabricate la Riga) și pînă la uriașele „crucișătoare” rutiere cu 120 de locuri, construite de uzinele din Ulianovsk, Lihino și Jaroslav.

Motoarele Diesel perfecționate — cu caracteristici tehnice și economice superioare — vor pătrunde pe scară tot mai largă în industria sovietică de automobile.

petreacă aceeași în laboratoare botanice.

Acceleratorii de creștere, descoperiți de chimiști în ultimii ani, se bucură de tot mai multă atenție din partea botanistilor. Fără îndoială că agricultura chimizată a viitorului apropiat se va sluji nu numai de îngrășăminte și terbičke, ci și de accele-

ratori biologici, silind pămîntul să producă hrană nu pentru 3 miliarde de oameni, ci pentru 30 de miliarde și chiar mai mulți.

Intre descoperirile în acest domeniu, cea mai promițătoare pare a fi pînă acum acidul jiberlic, sau jiberlina, un hormon de creștere cu proprietăți uimitoare. Rezultate deosebit de interesante au fost obținute recent de către un mare colectiv de savanți biologi din Moscova, condus de prof. N. Krasnikov. Anume, au fost obținute preparatele G-1 și G-2, foarte apropiate de jiberlină prin structura chimică și acțiunea lor biologică.

Pentru a accelera creșterea plantelor, sînt suficiente cantități mai mult decît infime de hormon: a mia parte dintr-un gram, de fiecare plantă. Concentrația optimă a soluției variază între 5 și 20 de miligrame. Unele plante leguminoase și cerealiere tratate cu această soluție cresc de două ori mai repede decît semenele lor netratate. La rîndul ei, față de plantele-martori, recolta este uneori aproape dublă la plantele tratate cu jiberlină sovietică. Prin tratarea cu preparatul similar

american, sporul de recoltă nu trece de 25—30 la sută.

După cum se știe, multe dintre plantele leguminoase rodesc abia în al doilea an de viață, lucru care nu-i rentabil. Iată însă că hormonii de creștere G-1 și G-2 le pot sili să se dezvolte mai repede, să înflorească și să dea rod îmbelșugat chiar în toamna anului în care au fost semănate. Cărdinarii... și gospodinele au de ce să se bucur!

Randament superior celui american

La Institutul politehnic din Harkov a fost construit un trier pentru boabe de porumb foarte simplu și puțin voluminos, al cărui randament este de patru ori mai mare decît al mașinilor utilizate în acest scop în America. Inventatorii sînt prof. Al. Petrousov și ing. Tao Tun-uen.

Victoriile à la Pyrrus ale mareșalului von Manstein

(Continuare. Inceputul în „Veac nou” nr. 7 (727))

de A. I. Eremenko
Mareșal al Uniunii Sovietice

Pentru a demonstra nețelegința afirmațiilor lui Manstein am depășit puțin cursul evenimentelor. Să revenim însă la bătălia de la Stalingrad.

Trebuie să arătăm aici că poporul german își amintește și astăzi cu durere de pierrea la Stalingrad, a două din cele mai mari armate ale sale. De aceea Manstein depune eforturi să iasă din încurcătură prin orice mijloace, pentru a nu zgândări vechile răni din inimile a milioane de nemici.

Aezindu-l pe Hitler că din vina lui a pierit armata părăsită la Stalingrad, Manstein încearcă să demonstreze totodată că rezistența îndelungată a încercușilor a salvat de la nimicire totuși forțele fasciste din aripa sudică a frontului sovietoger- man⁹⁾.

N-are rost să examinăm aici toată această vorbărie goală prin mijlocirea căreia, de-a lungul a sute de pagini, Manstein încearcă să-l convingă pe cititor că el, Manstein, a făcut tot ce i-a stat în putință pentru eliberarea încercușilor și că numai datorită lui Hitler, care nu l-a pus la dispoziție rezervele necesare, această sarcină n-a fost îndeplinită. Manstein încearcă să prezinte lucrurile ca și cum ar fi obiectat tot timpul împotriva hotărârii lui Hitler și ar fi insistat să fie întreprinse cele mai temerare operațiuni, cu forțele cele mai puternice, în scopul eliberării cât mai grabnice a încercușilor. Totuși, la o examinare mai atentă a problemei, reiese că, în realitate, între el și Hitler n-au existat nici un fel de divergențe în această problemă. Cu excepția, poate, a faptului că Manstein a cerut într-adevăr pentru sine cât mai multe trupe cu putință.

Trebuie subliniat că pentru operațiunile de la Stalingrad Hitler și-a găsit omul cel mai potrivit în persoana lui Manstein, cel mai zelos executant al planurilor sale. Manstein încearcă prin toate mijloacele să ascundă această realitate — și asta din motive lesne de înțeles, deoarece nu-i dă mâna să împartă cu „fiihrerul” răspunderea pentru pierrea miilor de oameni.

Faptele istorice demonstrează însă fără putință de tăgădat vinovăția feldmareșalului.

Să vedem care sînt aceste fapte.

La pag. 333-334, Manstein se plinge că Hitler (O.K.H.—Oberkommando der Heeresleitung—N.R.) și Paulus, comandantul Armatei a 6-a n-au întreprins nimic în vederea străpungerii dintr-odată a încercușilor, chiar în primele două zile după pornirea contraofensivei noastre. În același timp, el însuși preluând comanda grupului de armată „Don”, în componența căruia intra și grupul încercușilor la Stalingrad, a socotit posibilă aminarea străpungerii încercușilor pînă la 12 decembrie, adică timp de mai bine de două săptămîni, considerînd această inactivitate cât se poate de oportună.

În realitate însă, această aminare a avut consecințe de-a dreptul funeste, deoarece în acest timp noi am reușit să regroupăm în parte Armata 51-a, ceea ce a permis încheierea ofensivei lui Gott și cîștig de timp în scopul ralierei cu armata 2-a de gardă. Dacă lovitura de despresurare a armatei ar fi fost dată în primele zile ale lui decembrie, adversarul ar fi avut șanse serioase de succes, întrucît forțele slăbite ale Armatei a 51-a, care executase încercuirea, se aflau dispersate în acel moment pe un front de 200 de kilometri.

Manstein încearcă să convingă cititorul că nu i-au fost puse la dispoziție la timp trupele necesare și că această ar fi cauza pentru care a aminat de două ori începerea ofensivei.

Și totuși Manstein se contrazice. La pag. 355 el scrie: „În zona de operații a Armatei a 4-a de tancuri, din cauzele amintite mai sus, s-a prelungit transportul din Caucaz al corpului 57 de tancuri (principală forță de șoc a armatei lui Gott—A.E.). Data ocupării bazei de pornire a trebuit amînată de la 3 decembrie la 8 decembrie, și din nou la 12 decembrie. Era limpede că observînd mișcarea, dușmanul

nu va sta multă vreme pasiv. La 3 decembrie el.. dă o lovitură în direcția Kotelnikovo, principalul punct de debarcare a corpului 57 de tancuri căutînd astfel să recunoască situația. El a fost însă respins la 4 decembrie de contraatacul diviziei a 6-a de tancuri, aflată în acel timp gata de acțiune.”

Așa dar, la 4 decembrie, divizia a 6-a de tancuri, proaspăt sosită din Franța, se afla gata de luptă. Atunci cînd a respins din Kotelnikovo unitățile de cavalerie ale generalului Șapkin, care pătruseseră acolo în recunoaștere, divizia ar fi trebuit să continue urmărirea cavaleriei noastre și să-și croiască drum spre armata încercușilor. Operațiunile diviziei a 6-a puteau fi sprijinite de celelalte unități ale lui Gott.

E drept că Manstein afirmă că încă „de la 8 decembrie s-au observat mari concentrări de forțe ale dușmanului în direcția frontului nordic al armatei a 4-a de tancuri (mai la nord-est de Kotelnikovo). Aici a fost observată o nouă armată (armata 51-a)” (pag.355). În primul rînd, între 4 și 8 decembrie s-au scurs patru zile bune în care trebuia acționat fără întîrziere, iar în al doilea rînd „noua armată a 51-a” (comandată de generalul-locotenent N. I. Trufanov) se afla în aripa sudică a fronturilor de la Stalingrad și de sud-est încă de la jumătatea lui iulie 1942, în care perioadă n-a făcut altceva decît să se regrupeze.

Pentru a justifica eșecul operațiunii de despresurare, Manstein îl asigură pe cititor că n-a avut la dispoziție forțe suficiente. Cît se poate de confuz vorbește și despre efectul armatei lui Gott, fapt din care reiese că în armata nou creată au intrat doar două divizii de tancuri și una sau două divizii de aviație.

Să vedem totuși ce spun în această privință și alți generali fasciști, care n-au avut legătură directă cu evenimentele respective și care poate tocmai din această cauză se prezintă mult mai obiectiv.

De pildă, Butlar

„Trupele aduse din Caucaz și din alte secțiuni ale frontului de răsărit și trecute grupului de armată „Don” s-au concentrat în regiunea Kotelnikovo. Ele au fost subordonate armatei a 4-a de tancuri a generalului Gott care, la 10 decembrie, a organizat o grupare de șoc, numărînd în efectivul ei patru divizii de tancuri, una de infanterie și trei divizii de aviație”¹⁰⁾

Iată cum caracterizează gruparea de forțe de la Kotelnikovo, Tippelskirch: „Din forțele sosite din Caucaz, de lingă Voronej și Orel, Manstein a organizat în regiunea Kotelnikovo o grupare de șoc sub comanda generalului Gott. Această grupare, în care au intrat patru divizii de tancuri, una de infanterie și trei de aviație a pornit la 10 decembrie.. ofensiva”¹¹⁾

Din documente a reieșit că din gruparea lui Gott concentrată în regiunea Kotelnikovo făceau parte diviziile a 23-a, a 6-a 17-a de tancuri, divizia 15-a de aviație, corpurile de armată 6 și 7 romînești, grupele colonelului Panwitz; ulterior au fost concentrate aici diviziile motorizate a 16-a și SS „Wicking”.

Manstein a avut forțe absolut suficiente pentru a înfăptui despresurarea, deoarece pînă la 24 decembrie noi n-am avut posibilitatea să aruncăm forțe proaspete în sectorul unde s-a produs spărtura.

Manstein scrie că armata 4-a de tancuri a lui Gott a întîmpinat, chipurile împotrivirea unor forțe mereu înnoite; în realitate însă, așa cum s-a mai spus, în acest sector nu se aflau nici un fel de forțe noi, în afară de Armata 2-a de gardă care a fost masată aici abia la 24 decembrie. Despre acest lucru scrie însuși Manstein la pag. 377. Dar chiar și după sosirea armatei a 2-a de gardă nu s-a produs o schimbare bruscă în raportul de forțe, deși Manstein afirmă că forțele noastre depășeau de cîteva ori pe cele germano-fasciste.

Reproducem aici tabelul raportului de forțe existent pînă la sosirea armatei a 2-a de gardă.

Iunie 1945. În Piața Roșie din Moscova. Epilog la aventura nazistă.

Așa dar, pînă la 24 decembrie Manstein-Gott au avut de două ori mai multă artilerie și mai bine de patru ori mai multe tancuri. Dar și după sosirea armatei a 2-a de gardă, nu s-a ajuns în fond de eți la egalizarea forțelor, superioritatea fiind creată de noi abia în direcția loviturii principale.

Manstein nu avea numai misiunea de a efectua despresurarea. El a fost comandantul grupului de armată „Don”, din care făcea parte armata 6-a. Mai mult decît oricui, lui trebuia să-i fie clar că atunci cînd trupele destinate despresurării au fost nimicite, iar rămășițele lor aruncate departe spre sud-vest și vest, pînă aproape de Rostov, continuarea rezistenței trupelor încercuite devenise inutilă, deoarece pînă în acel moment ele își epuizaseră definitiv posibilitățile de luptă și-și îndeplinseseră ultima sarcină operativ strategică, aceea de a imobiliza forțele noastre în regiunea Stalingrad în perioada dintre 23 noiembrie 1942 pînă la 15—18 ianuarie 1943. Dacă Manstein n-ar fi fost într-adevăr de acord cu Hitler și și-ar fi asumat răspunderea permițînd trupelor lui Paulus să capituleze, pe lingă cei 90.000 de ostași luați prizonieri în perioada finală a bătăliei de la Stalingrad ar fi fost salvate încă cel puțin 150—200.000 de vieți omenești.

Trebuie avut în vedere că încercușii au suferit principalele pierderi între 15 ianuarie și 2 februarie 1943. Potrivit declarațiilor lui Doerr, „numai în perioada dintre 24 ianuarie —2 februarie au fost ucși și au murit încă peste 100.000 de oameni”¹²⁾. Deși această cifră este în mod vădit micșorată ea arată în orice caz cînd anume a pierit principala masă a încercușilor. Reproducem aici de asemenea relatările colonelului fascist Diengler, redatate de generalul Mellentin în cartea „Luptele cu tancuri în anii 1939-1945”. (această carte este analizată de noi mai jos):

„În această perioadă, mulți comandanți și ofițeri superiori ai statelor majore au primit ordinul să se salveze cu avionul din încercuirea de la Stalingrad. Printre ei era și colonelul Diengler. În acea perioadă, unitățile înfrînte ale diviziei a 3-a motorizate, din care făcea parte colonelul se aflau în defensivă lingă castelul de apă din Voroponovo. Colonelul Diengler urma să plece din Stalingrad împreună cu comandantul corpului 14 de tancuri, generalul Hube, și să încerce să îmbunătățească aprovizionarea unităților încercuite. Cu inima grea și-a părăsit el soldații. În prealabil se slătuisse referitor la plecarea lui cu comandantul diviziei și cu ceilalți ofițeri, care sperau că el va reuși să le ameliorizeze intrucivă situația. Cu o motocicletă cu ataș — singurul mijloc de transport care mai rămăsese în divizie — a plecat la aeroportul de la Gumrak. Drumul era semănat cu cadavre de soldați. La tot pasul întîlneau tancuri incendiate, tunuri părăsite. Totul arăta că armata își trăia ultimele zile. Aeroportul prezenta același tablou trist: era un pustiu acoperit de zăpadă pe care se vedeau avioane și mașini blindate părăsite în dezordine. Pretutindeni zăceau cadavre: prea chinuși pentru a se mai mișca, soldații își dădeau suflului în zăpadă”¹³⁾

(continuare în pag. 10)

⁹⁾ Trebuie subliniat că din punctul de vedere operativ-strategic, pentru comandamentul fascist părăsirea încercușilor la Stalingrad a avut un scop bine determinat, e drept, pînă cînd, gruparea de la Stalingrad a hitleriştilor a imobilizat majoritatea forțelor noastre din sud.

¹⁰⁾ „Războiul mondial dintre anii 1939—1945”. Culegere de articole, Izdatinlit, Moscova, 1958, pag. 200.

¹¹⁾ Tippelskirch K., Istoria celui de al doilea război mondial, Izdatinlit, Moscova, 1956, pag. 260.

¹²⁾ Doerr H., Campania împotriva Stalingradului, Voenizdat, M., 1957, pag. 124.

¹³⁾ Mellentin F. W., Bătăliile cu tancuri dintre anii 1939—1945; Izdatinlit, Moscova 1957, pag. 176.

* Superioritatea relativ mică a adversarului în oameni se explică prin faptul că Armata noastră a 51-a era alcătuită în majoritate din unități de infanterie.

Un cercetător american la Moscova

Vreme de patru luni, dl. Hubert A. Lechevalier, doctor în fizică și profesor de microbiologie, a lucrat în laboratoarele Institutului de microbiologie al Academiei de Științe a U.R.S.S., făcînd cercetări complexe în domeniul studiilor actinomicetelor. Tinutul savant american de la Universitatea Rutgers, statul New Jersey, a venit la Moscova în cadrul schimburilor americano-sovietice.

Dr. K. Skreabin, „schimbul” sovietic al dr. Lechevalier, s-a și întors din America, iar cînd l-am vizitat pe savantul american în laboratorul său din Moscova i-am găsit pe amîndoi discutînd însuflețit lingă o masă încercată cu lame și eprubete. Dl. Lechevalier era foarte bine dispus. Activitatea sa la Institut merge bine.

După o bucată de vreme, cînd dr. Skreabin și-a luat rămas bun de la noi, dr. Lechevalier a fînūt să spună: „Socot că dătoresc în mare măsură rezultatele obținute, sprijinului primit de la toți cei din Institut. Am lucrat tot timpul într-o atmosferă de prietenie, înconjurat de oameni gata să mă ajute. Am avut în permanență la dispoziție un preparator. Lunile pe care le-am petrecut aici m-au făcut să înțeleg mult mai bine Rusia, poporul ei, și să-mi dau seama de anvergura cercetărilor efectuate. Am fost condus în toate instituțiile pe care am vrut să le văd și am avut plăcerea să mă întilnesc cu cîteva dintre eminenții microbiologi sovietici.

Savantul american a povestit în continuare că și-a petrecut o parte din timpul liber în stîlul populației moscovite și și-a amintit cu plăcere de seratele date în cinstea lui la dr. Skreabin.

Doctorul Lechevalier este de părere că pentru două țări, a căror politică și economie diferă, acest fel de schimburi este unul din cele mai bune mijloace pentru dezvoltarea înțelegerii și că e de dorit ca ele să fie cât mai numeroase: „Iafă, de pildă, lupta contra cancerului. Ar fi într-adevăr un vast și foarte important cîmp de acțiune pentru cooperarea între savanții noștri, pe o bază internațională. Astăzi, oamenii de știință de la noi sînt din ce în ce mai dornici să cunoască cercetările efectuate în Rusia.

La despărțire, dl. Lechevalier și-a împărtășit în cîteva cuvînte planurile „Deindată ce mă voi fi întors acasă, am de gînd să încep o campanie în favoarea unei a doua serii de schimburi de acest fel, care să fie urmată apoi de altele”.

H. V.

	Forțele noastre	Forțele dușmanului	Raportul de forțe
Oameni	27795	35000*	1 : 1,2
Tunurile artileriei de cîmp	128	226	1 : 1,9
Tunuri antitanc	95	178	1 : 2
Tancuri	107	460	1 : 4

VICTORIILE À LA PYRRUS ALE MAREŞALULUI VON MANSTEIN

(urmare din pag. 9-a)

Acest tablou ar trebui să-l aibe în vedere acei dintre demagogii fascistați care încearcă și acum să convingă opinia publică că în Uniunea Sovietică s-ar afla reținuți foști militari din armata hitleristă.

E cazul să fie citată aici și depoziția unui alt martor ocular — Otto Korfes, despre care a mai fost vorba mai sus, și care a fost luat prizonier de trupele sovietice la Stalingrad. El a declarat: „Prizonierii germani de lângă Stalingrad au venit în lagăre... extenuați, hămesiți și bolnavi... (În încercuire) bintuiau dezinteria și tifosul exantematic... Zeci de mii s-au contaminat. Cu toate eforturile eroice ale personalului medical sovietic mulți au murit. Au pierit de asemenea doi medici și 14 surori sovietice“¹⁴⁾. Pentru a-și întări afirmațiile Korfes dă un citat din cartea lui Holwitzer, profesor de teologie la Bonn care în nici un caz nu poate fi bătut de sentimente prietenești față de U.R.S.S. Holwitzer nu numai că confirmă afirmațiile lui Korfes, dar arată că spiritul de abnegație al personalului medical sovietic „au făcut pe prizonieri să privească Sovietele cu alți ochi și să urmeze comitetul german „Germania liberă“¹⁵⁾.

Pe de altă parte, intenția lui Manstein de a dovedi că rezistența încercuitorilor în tot cursul luptei și chiar pierrea lor au avut sens întrucât au salvat gruparea din Caucaz nu este altceva decât o încercare de a se dezvinovați în ochii poporului german.

Un calcul simplu arată că dacă trupele fasciste încercuite ar fi capitulat la termenul indicat în ultimatumul nostru, armatele sovietice care au operat la Stalingrad tot n-ar fi putut participa la luptele împotriva trupelor fasciste în direcția Caucazului. Pentru aceasta ar fi fost nevoie de minimum 2—3 săptămâni. În afară de aceasta, după regrupare, completare și refacere, ele erau destinate unor operațiuni în alt sector.

Pierrea absurdă a peste 200.000 de soldați și căderea în prizonierat a altor 90.000, ajunși la limita epuizării, nu se va șterge multă vreme din memoria poporului german. Văduvele și orfanii celor dispăruți nu vor ierta aceasta lui Hitler și complicitorilor săi cei mai apropiați.

De aceea și caută Manstein, să iasă din încurcătură, încercând să abată de la el minia poporului...

Trebule să vorbim și despre eforturile lui Manstein de a-i încredința pe cititori că a fost încercuită numai armata a 6-a, ceea ce constituie o mincună evidentă.

Dacă analizăm efectul unităților încercuite, reiese că lângă Stalingrad au fost încercuite mai mult de două armate complete. Dar asta nu-i împiedică pe „cercetătorii obiectivi“ de tipul lui Manstein să considere că a fost încercuită doar o singură armată.

Să abordăm din nou problema criticii aduse lui Hitler de către Manstein. Trebuie să arătăm că toate succesele Wehrmachtului fascist Manstein le atribuie greșelilor și erorilor de calcul ale lui Hitler, iar toate succesele, cu mici excepții, și le atribuie lui.

Este imposibil să enumerăm aici toate reproșurile pe care Manstein le face la adresa lui Hitler. Bine ar fi fost dacă Manstein le-ar fi adresat „führerului“ în timpul vieții acestuia. Vom atrage numai atenția că în străduința de a-l discredita pe fostul său idol, Manstein devine ridicol. Așa, la pagina 323 el îi reproșează rulos „führerului“, faptul că în direcția principală a loviturii la Stalingrad a concentrat trupele germane de elită, iar pe flancuri trupele aliaților, mult inferioare sub raportul capacității de luptă, ca și cum ar fi fost mai bine să procedeze invers. (Este caracteristic că la despresurarea lui Götz la Kotelnikovo, Manstein însuși procedează la fel). Să dăm aici tirada critică a lui Manstein.

„Cea de a doua greșală, și mai gravă, a constat în aceea că Hitler a silit grupul de armată „B“ să-și folosească forța principală de șoc — armata a 6-a și armata a 4-a de tancuri — în luptele din raionul Stalingrad și din Stalingrad. Acoperirea flancului de nord al acestui grup în regiunea fluviului Don a fost încredințată armatei a 3-a romine, unei armate italiene și unei armate maghiare, iar în raionul Voronej — slabei armate a 2-a germane. Hitler trebuia să știe că armatele aliate nu vor fi în stare să reziste unei ofensive sovietice serioase, chiar dacă apărarea ar fi fost acoperită pe Don. Această afirmație se referă și la armata 4-a romină, căreia i-a încredințat asigurarea flancului drept deschis al armatei a 4-a de tancuri“.

„...Corpul (al 57-lea de tancuri. — A.E.) a început la 12 decembrie ofensiva împotriva Stalingradului. Flancurile lui erau acoperite la răsărit, în direcția Volgăi, de corpul 7 de armată romin, iar la apus, în

direcția Donului, de corpul 6 de armată romin“.

S-a întimplat întocmai ca în cunoscuta și străvechea zicală latină „Quod licet Jovis, non licet bovis“.

În același timp, Manstein nu uită să reproducă și laudele ce i-au fost aduse de Hitler. Așa, de pildă, el citează telegrama „führerului“ expediată cu ocazia ocupării Sevastopolului de către trupele germano-fasciste.

De altfel, am putea adăuga aici și faptul că multe considerații jignitoare pe care le face Manstein în legătură cu foștii aliați ai Germaniei — printre care și faptul că aceștia „i-au dus“ pe nemți, nemiștinându-și pozițiile pe flancuri, — se întorc împotriva lui Manstein însuși. Intrucât hitleristii nu și-au respectat obligațiile luate față de sateliții lor neocupând Stalingradul în cursul verii, după cum au promis, dar nici măcar iarna, nu se știe care pe care „a dus“. Credem mai curind că hitleristii „i-au dus“ pe aliații lor.

Pentru Manstein sînt caracteristice și alte afirmații neintemeiate, cum ar fi aceea că contraofensiva noastră n-ar fi fost o surpriză pentru inamic. Despre pregătirea ei ar fi știut, chipurile Antonescu, care ar fi încuștințat Marele Stat Major german. Aceasta este în mod evident o mincună. Iată ce a mălurisit în fața tribunalei internaționala fostul general-colonel Jodl, om care, precum se știe, era cum nu se poate mai bine informat asupra afaecilor Marelui Stat Major german:

„...N-am avut absolut nici o idee despre forța trupelor rusești în această regiune. Înainte, aici nu se afla nimic, și așa, deodată, pe neașteptate, am primit o puternică lovitură a cărei însemnătate a fost hotărîtoare“.

Un fapt care-l caracterizează pe Manstein, alături de soldat și ca om, este justificarea pe care a încercat-o, susținînd că n-a mers în „cazan“ și că n-a vorbit cu von Paulus.

Iată ce scrie la pagina 345: „...Am hotărît să pătrund personal cu avionul în „cazan“, pentru a vorbi cu Paulus. Dar, la insistențele șefului statului meu major și ale șefului secției operative, în cele din urmă am renunțat la această idee. Pe o asemenea vreme exista probabilitatea să rămîn mai mult de cit numai două zile în „cazan“. O absență atît de îndelungată nu era indicată avînd în vedere situația încordată în care se aflau celelalte armate, cit și necesitatea de a apăra concepțiile grupului de armate în O.K.H.“

Manstein menționează totuși, în citeva rînduri, că Paulus avea legături nu numai cu O.K.H., ci, nemijlocit, și cu Hitler. Dacă ținem seama că Armata 6-a era de fapt alcătuită din două armate, că forma mai mult de jumătate din trupele grupului de armate „Don“ și că, fără îndoială, reprezenta o unitate aflată într-una din cele mai critice situații, e ușor de înțeles refuzul lui Manstein de a se întâlni cu Paulus și de a clarifica personal situația trupelor încercuite. Totul se explică pur și simplu prin lașitate.

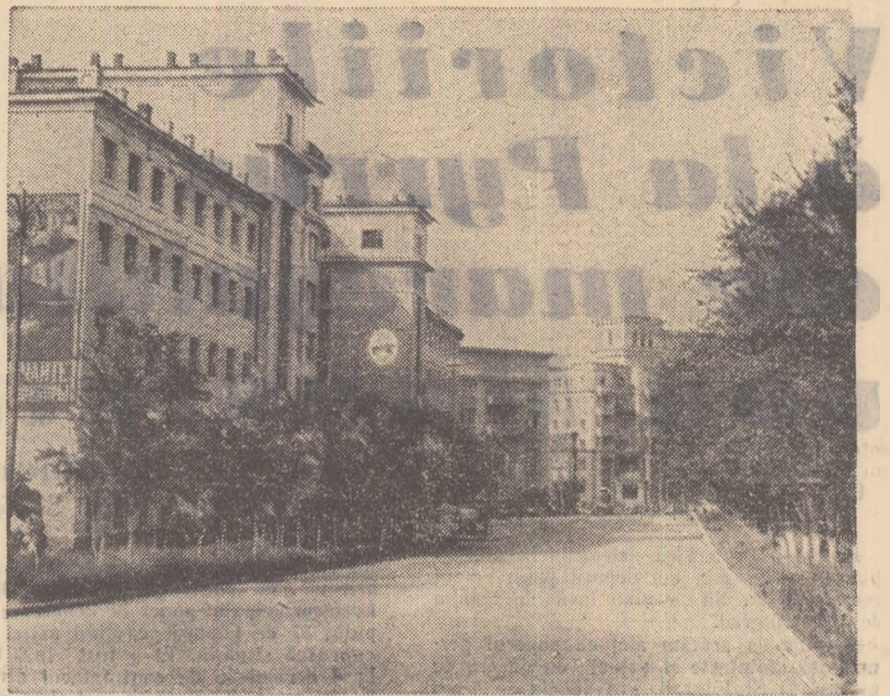
Cu greu își poate imagina un comandant militar sovietic cum își poate permite un ostaș o astfel de atitudine disprețuitoare, boierească față de trupele sale aflate în impas, cum de nu face tot posibilul pentru a fi în mijlocul lor. În zadar încearcă feldmareșalul în rezervă să se prezinte cititorului ca un soi de „cavaler fără teamă și fără prihană“. Nimeni nu-l va crede.

Am mai putea cita nenumărate pasaje din cartea lui Manstein în care autorul denaturează fără pic de conștiință realitatea, dar credem că și cele prezentate aici dau o imagine despre felul în care generalii hitleristi învinși, falsifică istoria.

Înceiind capitolul cu privire la cartea feldmareșalului von Manstein trebuie subliniat faptul că examinarea mai amănunțită a capitolelor legate de Stalingrad nu se datorează faptului că aici există mai multe denaturări decît în celelalte, ci prin aceea că autorul acestor rînduri a fost comandantul fronturilor de Sud-Est și de la Stalingrad în perioada bătăliei pentru Stalingrad și că cunoaște bine cursul evenimentelor care s-au desfășurat.

Pentru a conchide asupra celor spuse cu privire la cartea lui Manstein, trebuie să subliniem faptul că nu doar unele pasaje, ci întreaga carte este mincinoasă și falsă. Dacă ici-colo se află în ea și unele fapte reale, chiar și atunci concluziile pe care le trage autorul nu pot fi considerate juste.

¹⁴⁾ Kommission der Historiker der DDR und der UdSSR. Probleme der Geschichte des zweiten Weltkrieges, Bd 2. Akademie — Verlag, Berlin, 1958, S. 433—431.
¹⁵⁾ Idem.

Celebinsk. Strada Vorovski.

A. R. L. U. S.

REGIUNEA ORADEA

Pentru consiliul regional A.R.L.U.S.-Oradea, ca și pentru toate organizațiile A.R.L.U.S., se pune o problemă deosebit de importantă: aceea de a da întregii munci culturale-politice un cit mai larg caracter de masă. Aceasta este o cerință obiectivă a vieții, izvorită din interesul mereu crescînd al oamenilor muncii din țara noastră față de epocile înflăcăriri ale constructorilor comunismului.

O verigă de seamă în îndeplinirea acestei sarcini constituie activitatea consiliilor raionale A.R.L.U.S. Trebuie menționat, că, pînă de curind, unele consilii regionale, printre care și consiliul regional Oradea, au slăbit munca de îndrumare a consiliilor raionale. Criticînd consiliile regionale unde s-a constatat această stare de lucruri, consăltuirea care a avut loc recent la Consiliul General a subliniat că intensificarea activității A.R.L.U.S. în raioane este în prezent o sarcină de cea mai mare însemnătate.

Unele rezultate obținute în ultimul timp în această direcție în regiunea Oradea confirmă o dată mai mult justetea deplină a acestei indicații. Astfel, ajutate de consiliul regional, consiliile raionale Oradea, Salonta, Marghita, Beiuș, au întreprins acțiuni valoroase în vederea popularizării mărețelor perspective deschise de cel de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. în opera de construire a societății comuniste. Conferințe cu teme ca „Planul septenal al U. R. S. S., un mesaj adresat lumii capitaliste pentru întrecerea pașnică“,

„Comunismul, țel concret și apropiat“, au fost audiate cu mult interes de către oamenii muncii din raioanele Oradea, Șimleu Silvaniei, Beiuș. Pentru popularizarea planului septenal au fost organizate în întreprinderile din regiune peste 1.100 manifestații, la care au participat aproape 200.000 de cameni ai muncii.

Multe dintre consiliile raionale au organizat acțiuni reușite de popularizare a cuceririlor științifice ale U.R.S.S. Conferința pe tema: „Racheta cosmică sovietică, realizare minunată a oamenilor sovietici“ a fost urmărită cu vie atenție la Salonta, Orașul Dr. Petru Groza, la Criș și Marghita. De menționat că aceste conferințe au fost ilustrate cu planșe prezentate în timpul expunerii. Merită, de asemenea, relevată, inițiativa unor consilii raionale ca, de exemplu, Salonta, Marghita, Criș și Beiuș, de a trimite vorbitori la sate, care să înfățișeze realizările Uniunii Sovietice într-o formă accesibilă țărănimii muncitoare.

Practica a dovedit că de mare folos este defalcarea sarcinilor planului și repartizarea lor concretă, astfel încît fiecare membru al consiliului raional să știe în mod concret ce anume are de făcut pentru a contribui la intensificarea activității. În acest țel a procedat, de pildă, consiliul raional Oradea, unde toți membrii răspund de o serie de sarcini concrete, preocupîndu-se totodată de bunul mers al unui număr de comisii. Activitatea acestor comisii este urmărită cu

regularitate, fiind ajutate în mod efectiv la organizarea acțiunilor.

Nu tot așa a procedat consiliul orașenesc A.R.L.U.S. Oradea, a căruia activitate continuă să lase mult de dorit. Deși există toate condițiile pentru o activitate vie și cu rezultate bogate, munca A.R.L.U.S. într-o serie de întreprinderi și instuții din oraș a slăbit, din lipsa unei îndrumări atente, pline de grijă din partea consiliului orașenesc. Trebuie arătat că o mare răspundere în această direcție revine membrilor consiliului orașenesc, care au slăbit în mod cu totul inadmisibil munca de îndrumare a comisiilor A.R.L.U.S., Lipsuri serioase se manifestă și în activitatea consiliilor raionale Cehul-Silvaniei, Criș, Lunca Vașcăului, unde legătura cu comisiile A.R.L.U.S. lasă de asemenea de dorit. Pentru remediarea acestor lipsuri este necesar ca secretarul consiliului regional și activiștii salariați, în primul rînd, împreună cu ceilalți membri ai consiliului regional, să efectueze deplasări sistematice la consiliile raionale și la comisii, cărora să le dea îndrumare și ajutor efectiv.

Printre o temeinică organizare a activității consiliilor raionale, prin înfrimarea unui larg caracter de masă activității lor, organizațiile A.R.L.U.S. vor răspunde cu succes interesului mereu crescînd manifestat de cameni muncii din regiunea Oradea, ca și din întreaga țară, față de mărețele înflăcăriri ale Uniunii Sovietice.

L. Barbu

In atenția participanților la concursul „TRENUL PRIETENIEI“

Un mare număr de concurenți s-au adresat redacției cerînd lămuriri cu privire la posibilitățile de sporire a șanselor de obținere a premiilor.

În legătură cu aceasta se fac următoarele precizări:

Participarea la concurs cu un talon, este condiționată de rezolvarea unui număr de probleme care însumează cel puțin 15 puncte. Pentru a se da posibilitate concurenților să-și aleagă pentru rezolvare acele probleme care le sînt mai cunoscute, buletinele de concurs cuprind jocuri și probleme ce însumează 75 de puncte.

Concurentul care dorește să-și mărească șansele poate rezolva probleme ce însumează 30, 45, 60 sau 75 de puncte. Întru cit în urna de tragere la sorți se vor introduce chiar taloane trimise de concurenți, este necesar ca alături de răspunsurile la probleme, concurentul să anexeze și numărul de taloane corespunzător punctelor pe care le-a realizat (2, 3, 4 sau 5). Deci, pentru a participa cu șanse sporite concurentul trebuie să-și procure de la organizația A.R.L.U.S. sau de la Centrul de difuzare a procei numărul de taloane ce-i este necesar:

Filatelie

40 DE ANI DE EXISTENȚA A R.S.S. BELORUSE

Sărbătorind împlinirea a patruzeci de ani de la proclamarea R.S.S. Beloruse, poșta sovietică a pus în circulație o nouă marcă de 40 kopeici. Imprimată în poliocromie, marca înfățișează clădirea Consiliului de miniștri din Minsk și statuia lui Lenin.

DIN ALTE VERMI...

Printre excepțiile care populează deseori cronică anecdotică a istoriei filatelice, un interesant fenomen îl constituie apariția, în condiții neobișnuite, a unor mărci.

Pe la jumătatea secolului trecut, în îndepărtatele insule Bermude traficul poștal era foarte limitat. Deși mărcile poștale erau cunoscute de mult atât în Anglia cât și în alte țări europene, ele nu ajunseseră încă în aceste insule. Din cauză că, după regulament, taxa se achita la predarea corespondenței, șefului poștei bermudeze nu-i prea venea, însă la îndemână să fie „deranjat”. De aceea, întreprinzătorul funcționar instalează la intrarea în oficiu o cutie poștală, asemănătoare cu cele folosite în Europa. Alături, un afiș solicita depunătorii ca, odată cu corespondența, să introducă în cutie și taxa respectivă. Totul ar fi mers strună, dacă, la deschiderea cutiei, nu ar fi găsit înăuntru mai multe scrisori decît bani.

Ca să rezolve problema, șeful poștei s-a gândit să fabrice singur marcele poștale. Pentru aceasta a folosit o ștampilă rotundă, cu care oblitera corespondența. I-a scos mijlocul care conținea data, și a aplicat-o pe benzi potrivite de hirtie. În centrul originalelor mărci a înscris, cu mîna, valoarea: 1 penny, după care... s-a iscălit.

Originalele mărci și mai ales piesele aflate pe scrisori, constituie azi adevărate rarități filatelice.

PE O ȘESIME DIN SUPRAFAȚA GLOBULUI...

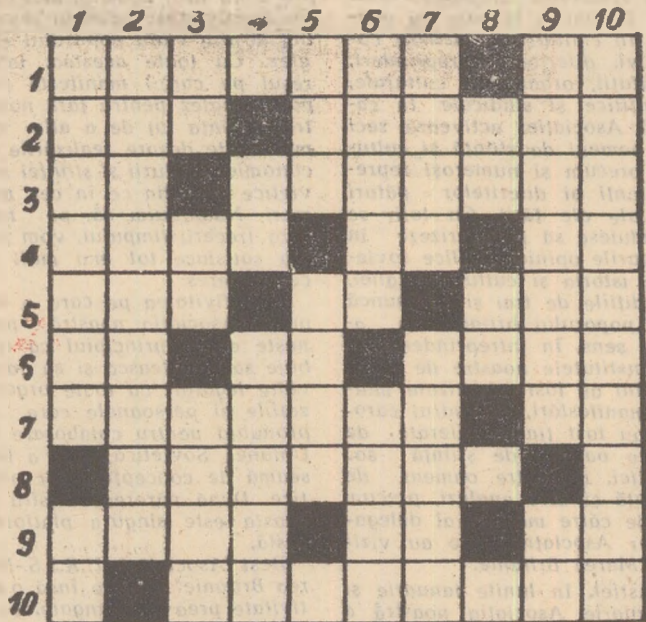
În zilele noastre, recensământul populației este o operație complexă și minuțioasă. Imaginați-vă ce uriașe proporții ia această acțiune, de pildă, atunci cînd se efectuează asupra unui teritoriu alît de vast ca al Uniunii Sovietice.

Cu prilejul recensământului din U.R.S.S. (1959), filateliștii au ocazia să însereze o interesantă marcă policromă în valoare de 40 kopeici, emisă recent de poșta sovietică, al cărei desen înfățișează insigna recenziilor și harta U.R.S.S.

V A R I A

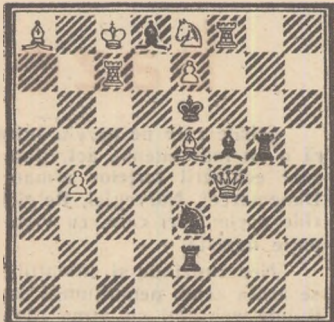
ORIZONTAL: 1) A rămas de (la) căruță — Tunel pentru camile. 2) Stație înainte de Căiaja — Se deschide cu pumnul 3) La înălțime — Înainte de ocup. 4) Meo die cultivată. — Curate în stenogramă — Poștăm de calitate a III-a. 5) Tren fără locomotivă. — Dumneata... — Pentru prins pisici. 6) Enigmă la început — Afirmație — A îngâlbenu... 7) Paciență 'a plural — Incet la urmă. 3) Scaun și nu prea 9) Un lucru fix la restaurant. — Măsurător de lumină. — În liniște. 10) Treabă de oameni mari făcută pe scaun de copiii mici.

VERTICAL: 1) Individ cu șase picioare. — Pronume posesiv, notă muzicală etc. la uleger. 2) Obișnuite să meargă cu tramvaul. 3) L-au lăsat vechii egipteni moștenire rebusiștilor. — În industria textilă — Glumă tip secolul XX. 4) Pronume — A juca baba oarbă cu ochii nelegați. 5) Aproape tare — Emisrit la Național, actor la Nottara, regizoare la Teatrul Armatei. 6) Loc pentru bădăci cu public. — Invers e gigantic. 7) Merge cu pe mîneacă — Capitală în Balcani. 8) Se cută de obicei în carul cu jin — În sus. 9) O operație destul de ușor de suportat. — Între la și do 10) Aptitudine.

ȘAH □ ȘAH □ ȘAH

PROBLEMA Nr. 38
N. VELIKII
Premiul II la concursul ziarului „Praca” din Bratislava

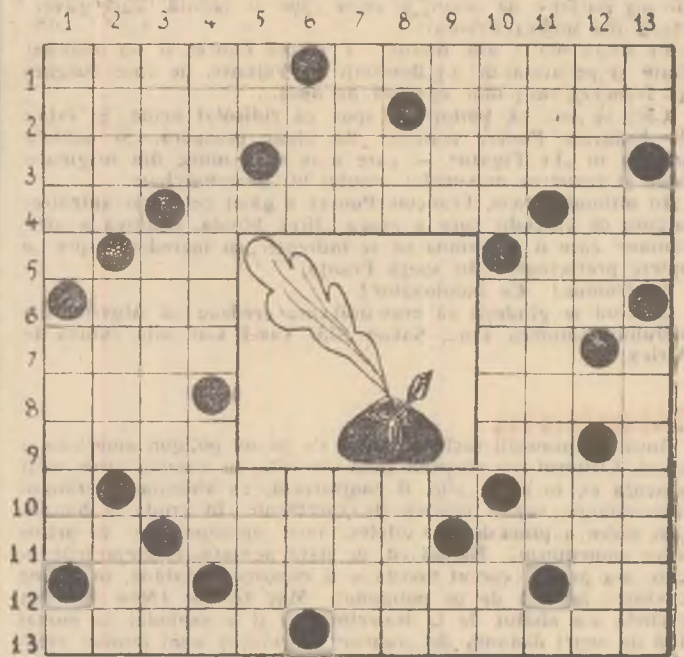
Mat în 2 mutări
(Alb: Rc8, Df4, Tc7, Tf8, Na8, Ne5, Ce8.
Negru: Re6, Te2, Tg5, Nd8, Nf5, Ce3, Pp. b4, e7)

O partidă din campionatul U. R. S. S.

INDIANA VECHÉ
Alb: Lutikov Negru: Gufeld
1. d4 Cf6 2. c4 g6 3. Cc3 Ng7 4. e4 d6 5. f3 (Cunoscutul atac al lui Sämisch) 5... e5 (De obicei aci se joacă întîi 5... 0-0) 6. d:e5 (Continuarea a-

ceasta a fost considerată multă vreme ca neindeslătoare pentru obținerea vreunui avantaj de către alb. În partida de față maestrul Lutikov demonstrează contrariul) 6... d:e5 7. D:d8+ R:d8 8. Ng5 c6 9. f4! (Folosind avantajul său de dezvoltare albul începe imediat atacul asupra centrului) 9... Rc7 (Se poate juca și 9... Cbd7 dar se ajunge pînă la urmă la o poziție similară) 10. fe5 Cgt 11. Cf3 C:e5 12. Nf4 Te8 13. Ne2 Cbd7 14. 0-0 (Faza deschiderii s-a terminat în favoarea albului care a obținut un apreciazabil avantaj de dezvoltare) 14... f6 15. Td1 Cf8 16. Cd4 Nd7 17. Ng3 Ce6 (Piesele negrului ocupă poziții slabe ceea ce permite albului să efectueze o interesantă combinație, bazată pe ideea pătrunderii turnurilor pe linia a 7-a) 18. Cd5+! c:b5 19. N:e5+f:e5 20. Tf7 Ted8 21. Ng4 (Acum negrul nu mai poate apăra toate punctele amenințate. Albul își recîștigă figura sacrificată și păstrează un atac decisiv) 21... Cd4 22. T:g7 b. c4 23 Tf1 (Al doilea turn pătrunde în poziția negrului) 23... R.d6 24. N:d7 T. d7 25. Tf6+ Rc7 26. Cd5+ Rc8 27. Tf8+ și negrul cedează.

Calambur

ORIZONTAL: 1) Mare este... din cauza lunii — Rasă de oaie... ca un crustaceu 2) Asuprire, în formula H₂O+Cl Na — Zgîrciți... din Evul mediu 3) Vin... în stadiu de copilărie — Ali nu are... consolare 4) În sus! Sint încercat... și semnat — 101 la Roma 5) Echip l-a găsit, Diogene, nu! — Interjecție care exprimă o surprindere 6) Ceas fără mașinărie... — ... Și alte multe ceasuri 7) Dau indicații — Pronume 8) Covrig de sfoară — Nume feminin 9) Hoț cu aripi — Spune... 24 de ore! 10) E drum pavat, dar și scenă improvizată — Întreg 11) Cal sucit! — Ai dușmănie că... vorbea fără sens! — Pentru bărbierit 12) Împreună — Citadela sfărîmată, desi... a apărut-o Leonida — Plantă textilă 13) Privea... un afluent al Dunării — Îmi transport locuința în... scheletul unei construcții.

VERTICAL: 1) Strămoșul elefantului care mă face... să-mi schimb locuința — A apucat... o parte din cocă 2) A pregătit... culcușul soarelui — Probă școlărească — Urechiate 3) Șef arab... bărbierit — O porție de... urare în versuri — Plouat 4) Ești învins la șah dar și... prețuit! Nici în casă, nici afară 5) Dînsa — Arborele care... se varsă în Dunăre 6) Se colorează în apă colorată — Vorba lui Pristanda: Curat pe dos! 7) Marcela... acasă — N-are rădăcină, dar se umple de fructe 8) 1,50 Dar... uneori mai mare ca ocaua! 9) Suferințe — În trap! 10) Un pește într-o luntre de pescari 12) Cronicar... acustic! — Sint enigma Șinxului... uitat! 13) 50,1 — Alter ego — Un fruct... ca piatra!

De la 3 martie la cinematografele PATRIA și BUCUREȘTI
Premiera

D-ale carnavalului

adaptare cinematografică după I. L. CARAGIALE

GRIGORE VASILIU-BIRLIC, ALEXANDRU GIUGARU, ION LUCIAN, ION ANGHEL, JANA GOREA, VASILICA TASTAMAN, REMUS IONAȘCU, AUREL CIORANU, ION MANU, MARIA VOLUNTARU

Scenariul și regia: GHEORGHE NAGY, AUREL MIHELES. Imaginea: ȘTEFAN HORVATH. Muzica: MIRCEA CHIRIAC. Decoruri: Arh. LIVIU POPA. Costume: ILEANA OROVEANU

LOTERIA CU PLATA CÂȘTIGURILOR PE LOC!
Cu 3 lei puteți câștiga 2000 lei!

LEI 3 PREȚUL UNUI LOZ
"LOZ IN PLIC" Plata câștigurilor pe loc. Pretul unui loz: 3 lei. Serie 228

Incheind la
ADAS
ASIGURĂRI DE VIAȚĂ realizate!

- prevedere pentru voi și familiile voastre
- economie
- și
- participați la tragerile lunare de amortizare

veac nou pag. 11

Vineri

Dl. François Poncet e un vechi diplomat de carieră al Quai d'Orsay-ului. De-a lungul a trei decenii el s-a dovedit un credincios purtător de cuvânt al celor „200 de familii” care guvernează din umbră Franța.

Pe lângă multe alte merite, François Poncet și l-a adăugat acum și pe acela de a-l dezminți pe Voltaire, pe care burghezia franceză nu-i mai agreează de mult.

Căci se știe că Voltaire a spus că ridicolul ucide. Și iată: dl. François Poncet trăiește. Ba chiar prosperă. Și publică articole în „Le Figaro” — care n-au însă nimic din originalitatea și savoirea maximelor eroului lui Beaumarchais.

În ultimul articol, François Poncet a găsit cele mai autentice lacrimi de crocodil spre a evoca „firea blindă, emotivă a africanilor” care îi îndeamnă să se îndrepte „cu încredere” spre „o putere protectoare”. În speță Franța.

Ce frumos! Ce înduioșător!

Și cînd te gîndești că erau unii care credeau că Algeria, Camerunul, Guineea sau... Sakiet Sidi Yusef s-ar afla cumva în Africa.

Sîmbata

Încă un proiectil rachetă lansat de pe un poligon american a eșuat. Cititorul s-a obișnuit pînă-ntr-aita cu această știre, incit absența ei, în unele zile, îl contrariază, ca absența buletinului meteorologic sau a rubricii de spectacole. În cruda ei banalitate, știrea e plină de atîta înțeles, incit aproape face de prisos orice comentariu... Numai că, de data aceasta, împrejurările în care s-a produs eșecul merită a fi cunoscute. Iată-le, în puține cuvinte: lansată de pe poligonul Mac Gregor (New Mexico) racheta s-a abătut de la traiectoria ei și a explodat la numai 180 de metri distanță de „rancio” (locuința) unui fermier crescător de vite. „Numai printr-o minune — adaugă corespondentul agenției „Associated Press” — familia lui don Lin a scăpat cu viață”.

În chip de explicație, un reprezentant al cercurilor militare a declarat că „în mod obișnuit cînd un proiectil deviază de la traiectorie, el explodează în aer. În cazul menționat, pe lângă defectarea sistemului care asigură direcția zborului, nu a funcționat nici sistemul de declanșare a exploziei în caz de defectare”.

E limpede: viața familiei fermierului don Lin și a altora ca el atîrnă mereu de un fir de păr din pricina defectelor de sisteme. Sau, mai precis, a defectelor sistemului care a făcut ca oamenii să trăiască veșnic cu sentimentul că moartea se află la 180 de metri...

Luni

Din Capetown se anunță că, în universitățile din Uniunea Sud-Africană, a fost introdusă o severă supraveghere polițienească a studenților și profesorilor. Explicînd măsura luată, într-un interviu acordat ziarului „Cape Times”, generalul-major Radenier a declarat că, în Uniunea Sud-Africană, urmărirea polițienească a studenților este „un lucru foarte obișnuit”.

Așa că, ce să ne mirăm?

Mardi

Generalul sud-coreean Suh Jun Ciul, comandantul diviziei 29 a fost ucis de subalternul său, colonelul Ciun Ku Gun. Colonelul l-a gratificat pe general cu șapte gloanțe după ce acesta din urmă l-a bătut cu bastonul, ca să-l pedepsească pentru „purtarea arogantă” pe care a avut-o în timpul unei inspecții. După cum s-a aflat ulterior, generalul nu era de fel arogant: se mulțumise chiar cu numai 20.000.000 de hwani din fondurile destinate hranei ostașilor de sub comanda lui.

Și mai era și gospodar: nu risipise banii, ci-și ridicase cu ei o casă frumusească la Seul.

Iar econom cum era, nu apelase la muncitori străini, ci chiar la ostașii din unitatea lui.

Fără îndoială că aceste merite ale victimei vor face ca pedepșa colonelului să fie și mai aspră.

Miercuri

Nenorocirile se sînt scai de capul bieților militaristi de la Bonn! Abia au reușit să pună la punct pe un recalcitrant deputat social-democrat care nu și-a găsit să vorbească despre altceva în Bundestag decît despre primejdia ce o reprezintă amplasarea bazelor americane atomice și iată că au fost nevoiți să nădușească din greu pentru a îndesa călușul în gura ziariștilor de la Hamburg, care începuseră să trîncănească despre acțiivitatea foștilor SS-îști angajați acum de către „Departamentul federal pentru apărarea constituției”.

Și ca și cum atîta n-ar fi fost destul și prea destul, a mai căzut plocon și povestea asta cu filmul. Cîcă pînă la urmă consiliul comitatului Londrei nu a putut interzice rularea filmului „Acțiunea Sabia Teutonă” în care se dezvăluie, pe bază de documente — autentice, felul în care foștul general hitlerist Speidel, actualul comandant al trupelor N.A.T.O., a participat la executarea dublului asasinat de la Marsilia. Filmul ar putea face ca în mintea unor londonezi să incolțesească niscaiva îndoieli asupra convingerilor democratice ale fostului general al lui Hitler. Or, a nu-și decepționa prematur aliașii (sau victimele) a devenit de mult un principiu sacrosanct al militarismului german.

Drept care, cei de la Bonn se fac acum luntre și punte să obțină interzicerea filmului la Londra.

Fiecare lucru la timpul său...

Joi

În cadrul unui discurs radiotelevizat, primul ministru Fidel Castro a declarat că Cuba va vinde zahărul ei oricărei țări care va voi să-l cumpere, în cazul cînd Statele Unite vor pune în practică amenințarea de a micșora cota de zahăr pe care o împartă din Cuba.

Sau, cum se spune la noi: Cuba nu se mai lasă dusă cu zăhărelul...

Cronica

Relațiile culturale sovieto-britanice

Uniunea Sovietică a acordat și continuă să acorde o deosebită atenție dezvoltării relațiilor culturale și de prietenie cu celelalte țări. Un prețios aport în această direcție îl aduc organizațiile de stat și obștești din țara noastră.

În aprilie 1953 a fost înființată Asociația „U.R.S.S.—Marea Britanie”, la care au aderat, în calitate de membri colectivi, diferite întreprinderi, instituții, organizații culturale, științifice și sindicale. În cadrul Asociației activează zeci de oameni de știință și cultură, precum și numeroși reprezentanți ai diferitelor păături sociale ale țării. Cu toții se străduiesc să popularizeze în rîndurile opiniei publice sovietice istoria și cultura Angliei, condițiile de trai și de muncă ale poporului britanic. În acest sens, în întreprinderile și în institutelor noastre de învățămînt au fost organizate multe manifestări, în cadrul cărora au fost luate referate de către oameni de știință sovietici, de către oameni de știință și artă englezi, precum și de către membri ai delegațiilor Asociației care au vizitat Marea Britanie.

Astfel, în lunile ianuarie și februarie Asociația noastră a inițiat o serie de manifestări consacrate aniversării a 200 de ani de la nașterea marelui poet scoțian Robert Burns. Extrem de interesantă s-a arătat a fi și întâlnirea dintre studenții Institutului pedagogic de limbi străine din Moscova și muncitorii de la combinatul „Triogornaja Manufaktura” cu artiștii Teatrului memorial Shakespeare.

Informindu-i pe oamenii sovietici despre viața și preocupările englezilor, noi ne străduim ca în același timp să răspundem și numeroaselor întrebări pe care ni le pun englezii în legătură cu poporul nostru. De aceea, întrebăm schimburi largi de cărți, de periodice, de expoziții fotografice, discuri etc.

În țara noastră se editează în tiraje mari cele mai bune cărți ale scriitorilor străini, printre care cei englezi ocupă un loc de frunte. Astfel, numai în anii 1957—1958, din literatura engleză au fost tipărite 265 de titluri, într-un tiraj de 25.753.000 exemplare.

În afară de aceste acțiuni trebuie să arătăm că în Uniunea Sovietică limba engleză este studiată de milioane de elevi.

O deosebită însemnătate pentru relațiile sovieto-angleze o au, bine înțeles, contactele personale. Anul trecut am fost vizitați de o delegație engleză din Wales, Scoția și Irlanda de nord. Membrii Asociației noastre au avut de asemenea interesante convorbiri și întâlniri cu zeci de delegați și turiști englezi. Numai în vara și toamna anului trecut au avut loc douăzeci de asemenea întâlniri. Tot anul trecut, trei delegații sovietice au participat la manifestările de prietenie organizate de Asociația anglo-sovietică în Marea Londră, în Anglia Centrală și Wales, precum și la serbările Lunii prieteniei organizate în Scoția. În componența acestor delegații au intrat și numeroși

artiști sovietici, care au prezentat spectacole cu prilejul întâlnirilor cordiale care au avut loc.

Întîlnirile dintre delegațiile noastre și cele engleze ne-au dus, însă, din păcate și la concluzia că cetățenii Marii Britanii cunosc prea puține despre viața țării noastre, mai puțin decît cunosc oamenii sovietici despre viața poporului englez. Cu toate acestea, interesul pe care-l manifestă poporul englez pentru țara noastră, dorința lui de a afla cît mai multe despre realizările economiei, culturii și științei sovietice sînt din ce în ce mai mari. Nădăjdum că, pe măsura trecerii timpului, vom putea satisface tot mai mult acest interes.

În activitatea pe care o depune, Asociația noastră pornește de la principiul că trebuie să stabilească și să dezvolte legături cu toate organizațiile și persoanele care, se pronunță pentru colaborare cu Uniunea Sovietică, fără a ține seamă de concepțiile lor politice. După părerea noastră această este singura platformă justă.

Deși Asociația „U.R.S.S.—Marea Britanie” nu are încă o activitate prea îndelungată, ea a stabilit totuși legături cu multe organizații și persoane

din Anglia. Astfel, cu ajutorul Asociației regale de fotografie am organizat la Moscova, Leningrad și Minsk o expoziție de fotografii artistice engleze.

Ne bucurăm, de asemenea, faptul că în Marea Britanie activitatea noastră este apreciată în mod pozitiv. Pe adresa Asociației au sosit saluturi din partea unor membri ai parlamentului englez, precum și a numeroase persoane participante și organizații obștești. Crearea Asociației a cunoscut un ecou favorabil și în rîndurile opiniei publice sovietice, fapt care ne-a dat posibilitatea să înființăm filiale la Leningrad și Stalingrad. De asemenea avem activități la Kiev, Minsk, Tbilisi, Gorki și în alte orașe. Posibilitățile de dezvoltare a relațiilor culturale dintre U.R.S.S. și Marea Britanie sînt mari. Chiar experiența de pînă acum o dovedește. Ele sînt însă insuficient folosite, mai ales de către partea britanică.

Nădăjdum că legăturile noastre și colaborarea cu Marea Britanie se vor dezvolta în viitor cu tot mai mult succes, spre binele ambelor țări și al păcii în întreaga lume.

Alexei Surkov

Președintele Asociației „U.R.S.S.—Marea Britanie”

Bonn-ul soliciță baze militare

Știrile care ne parvin informează că guvernul R.F.G. desfășoară o tot mai intensă activitate în scopul organizării de baze necesare echipării forțelor armate vestgermane pe teritoriile Franței, Danemarcei, Norvegiei, Belgiei și Olandei, adică tocmai pe teritoriile acelor țări care, cu vreo 15 ani în urmă, s-au aflat sub ocupație nazistă.

Neascunzîndu și intențiile revanșarde, militaristi vestgermani se arată acum nemulțumiți de vastul program care prevede dotarea Bundeswehrului cu arma rachetă și termucleară. Ei au început să-și întindă tentaculele dincolo de granițele Germaniei de Vest. Potrivit noului plan operativ al N.A.T.O., despre care presa vestmană scrie nu numai cu satisfacție dar și cu multă fanfaronadă, Bonn-ului i s-a acordat dreptul de a duce tratative referitoare la amplasarea depozitelor de arme și muniții necesare Bundeswehrului cu autoritățile militare franceze, norvegiene, daneze, olandeze și belgiene, ceea ce nu reprezintă altceva decît preludiul la cartiruirea în aceste țări a unor unități militare vestgermane.

În înlăptuirea planurilor lor conducătorii N.A.T.O. și ai departamentului militar de la Bonn se așteaptă să întîmpine cele mai mari greutăți în Scandinavia. De aceea, în timpul recente sale călătorii în țările scandinave, generalul american Norstad, comandantul suprem al N.A.T.O., a făcut tot ce-i stătea în putință pentru a croi cale liberă militaristilor de la Bonn spre nordul Europei.

După cum se știe, guvernele Norvegiei și Danemarcei au refuzat să admită amplasarea pe teritoriile lor a armelor atomice și cu hidrogen aparținînd N.A.T.O., precum și a rampelor de lansare necesare rachetelor cu rază medie și mare de acțiune. Informații cu privire la ultimele sesiuni ale Consiliului N.A.T.O. arată că Norvegia și Danemarca, în ciuda puternicelor presiuni exercitate asupra lor, au continuat să respecte politica pe care o duc în această direcție, manifestînd o atitudine independentă care frînează înlăptuirea planurilor cercurilor agresive ale N.A.T.O. în Europa de nord.

În prezent, Norvegia și Danemarca sînt supuse unor noi presiuni din partea Bonn-ului și a conducătorilor americani ai N.A.T.O., ceea ce stîrnește neliniștea acestor țări. Astfel, o parte din presa norvegică și Danemarcei subliniază că crearea de depozite militare vestgermane va complica situația nu numai în ceea ce privește politica dusă față de aceste baze, dar că acestea vor amenința, în același timp, independența Norvegiei și Danemarcei. Situația se complică prin faptul că în interiorul acestor două țări militaristi vestgermani și au găsit avocați suspusi în persoanele miniștrilor războiului din Norvegia și Danemarca. Nu trebuie să fii iscusit în politică ca să-ți dai seama de urmările pe care le-ar putea avea folosirea și pe viitor a teritorilor Norvegiei și Danemarcei în scopul construirii de baze militare necesare principatelor state membre ale N.A.T.O. Cu toate acestea, faptele arată că s-a și trecut la re-partizarea bazelor.

În acest ansamblu, deosebit de alarmantă apare declarația ministrului norvegian al războiului, potrivit căreia politica față de bazele militare promovată de Norvegia nu constituie o piedică în calea constructorilor lor.

Să sperăm totuși că popoarele Europei, inclusiv cele din nord, vor da dovadă de vigilență și nu vor permite ca nesățioasele tentacule ale militaristilor vestgermani să-și lipească ventuzele de trupul țărilor lor.

S. Nilov

SĂPTĂMÎNA